

POCZTA

Organ Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rzeczyposp. Polskiej

WYCHODZI 2 RAZY NA MIESIĄC.

Komitet Redakcyjny: J. Stangreciak, A. Sas, S. Libudzisz.

NAKLAD 20.000 EGZEMPLI

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się.
Każdy rękopis powinien być opatrzony w podpis
i dokładny adres wysyłającego.

Adres Redakcji i Administracji
Warszawa, Bednarska Nr. 25,
Telefon Nr. 624-29.

Konta P. K. O. Zarządu Głównego — 2375.
Referatu Budowy Uzdrowisk — 14048. —
Prenumerata 2 zł. kwartalnie.

CENY OGŁOSZEŃ: 1 kół. 450 zł., 1/2 kół. 225 zł., 1/4 kół. 115 zł., 1/8 kół. 60 zł. Wiersz 1 milimetrowy, jednospaltowy lub jego miejsce za
tekstem 50 gr. Fantazyjne, tabele 50% drożej. Szerokość kolumny 3 rzędy.

T R E Ś C: Ukształtowanie pragmatyki pocztowej — a przeżywany kryzys gospodarczy. — Zajmijmy i zainteresujmy. — Ostatnia noc. —
Nasza akcja w sprawie wpisów szkolnych. — Sprawiedliwość czy automatyka? — Ruch weksli w działalności pocztowej. —
Ze świata poczty. — Nowy kodeks karny. — Pocztcy okręgu krakowskiego „Rodzina”. — Wylądowania atmosferyczne
w radio. — Co pisze prasa zawodowa. — Z życia związku. — Podziękowanie. — Ołgary na „Złoty Łańcuch Uzdrowskiowy”.
Bilans kasy poż.-oszcz. prac. p. t. i. Podziękowania. — Zamiany.—Ogłoszenia.

UKSZTAŁTOWANIE PRAGMATYKI POCZTOWEJ — a przeżywany kryzys gospodarczy

W ostatnim swoim numerze „Poczta”, przyniosła wiadomość o zamierzonym wprowadzeniu polskiej pragmatyki pocztowej, omawia nasuwa się w związku z tem problemy i najważniejsze oczekiwania pocztowców.

Wymogi Państwa, a zarazem był i trwałość pozycji społecznej pocztowców stanowią sedno tych rozważań, które ujęte w głęboko przemyślaną formę dają nam obraz procesu myślowego faktycznie współczesnego obywatela. Czuć tutaj głęboką troskę o był pracownika pocztowego, o był pocztę.

W każdym współczesnym państwie jest poczta doniosłym czynnikiem, a zarazem miernikiem i to nie tylko kultury duchowej — ale przedewszystkiem i co jest zwłaszcza obecnie najważniejszym, kultury materialnej. Bezcelowne byłoby określać znaczenie poczty dla handlu, przemysłu i t. p., a więc dla obrotu ogółem. Nie trzeba udawadniać tego, co jest jasne i przez życie sprawdzone.

Zmniejszenie się wartościowości poczty pod jakimkolwiek względem byłoby równorzędne z olbrzymią luką w administracji państwa, w jego dochodach, w opinii zewnętrznej, nawet w jego bezpieczeństwie, o ile chodzi np. o szybkość mobilizacji i t. p. — oznaczałoby poważny krok do spadku cywilizacji i dobrobytu.

Co jest zaś właściwym motorem i zasadniczym składnikiem tej wartościowości naszej instytucji?

Może wysoko postawiona technika?

Może niska taryfa?

Bez wątpienia są to rzeczy ważne i doniosłe, ale siłą faktów muszą się one podporządkować czynnikiowi głównemu i najważniejszemu, którym jest człowiek, jego moralne zadowolenie, jego miłość pracy. Przyszłość zaś tego elementu formuje pragmatyka. Ludzie jako tacy decydują o wartości wszystkiego. Dać tym ludziom wyszkolenie to rzecz ważna, może więcej niż ważna, ale to jeszcze nie wszystko — czynnikiem pierwszorzędnym jest tutaj jakość i trwałość egzystencji tych ludzi, jest pewność jutra dla nich samych i ich rodzin — więc to wszystko, co po wyeliminowaniu rzeczy drugorzędnych tworzy istotę i rdzeń każdej pragmatyki.

Inaczej pracuje ten co czuje przysłowiowy „grunt pod nogami”, a zupełnie odmiennie ten, nad którym wisi zmora ciągłej niepewności i zmian.

Troska o właściwie postawioną pragmatykę, to troska nie tylko o pracownika pocztowego, to troska o pocztę jako taką, jako przedsiębiorstwo państwowe — to troska o państwo i jego przyszłość.

Jest jednak jedna okoliczność, na którą nie zwraca się dostatecznej uwagi. Okolicznością tą, jest światowe załamanie się życia gospodarczego, które spowodowało cały szereg objawów i zarządzeń, mających na celu daleko posunięte oszczędności. Wszystko to miało i ma jedynie charakter doraźny — aby za wszelką cenę utrzymać równowagę budżetu państwa.

Salus reipublicae — suprema lex.

Pragmatyka jednak, jako taka, jako twór który będzie obowiązywał całe lata, nie może być dyktowana względami chwili, nie może nosić na sobie śladów współczesnego kryzysu gospodarczego.

Pragmatyka nie może być akomodowana do czasów obecnych, wyjątkowych, wywołanych kryzysem, lecz do czasów normalnych, których świt zaczyna się już ukazywać.

Współczesne położenie gospodarcze każdego państwa, może powodować redukcje, obniżki rozchodów w różnych formach, lecz nie może decydować o tem, co ma stać się podstawą egzystencji szeregu następnych pokoleń.

Kryzys minie, a pragmatyka zostanie. Życiowa i mądra pragmatyka, to nie tylko korzyść dla jednostki — ale i dominująca korzyść dla państwa.

Pragmatyka — to kuznia tego psychicznego - moralnego podłoża, które podobnie jak i na innych polach życia urzędniczego — tak i tu — decyduje o wartości „Polskiej Poczty” i jej pracowników.

Pytanie, czy obecny wszechświatowy kryzys gospodarczy zaważy, czy też nie zaważy na szali przekonań twórców naszej pragmatyki, zadecyduje o jej doniosłości i o — powyżej wyszczególnionej, jej istotnej wartościowości.

Fryderyk Empe,

ZAJMIJMY I ZAINTERESUJMY

Jedną z najdokuczliwszych i najbardziej przykrych okoliczności, towarzyszących służbie pocztowej, stanowią nieporozumienia i zatargi między urzędnikiem a interesantami. Zarówno sam zatarg, jak i wywołujące się w następstwie komplikacje w urzędniku wywołują uczucie zdenerwowania i najsilniejszą upokorzenia, a w interesie — uczucie „ostrego niezadowolenia”, niechęć i obrażenia.

Badanie tych zjawisk, tak ujemnie wpływających zarówno na powagę instytucji pocztowej, jak i na samopoczucie urzędnika i interesanta, wykazuje, iż źródłem i przyczyną ich powstawania jest przede wszystkim brak znajomości przez publiczność najprostszych przepisów pocztowych, regulujących stosunek jej żądań do możliwości urzędu. Niezależnie jednak od tej zasadniczej przyczyny, istnieje druga przyczyna, która stanowi takżona powolność urzędnika w wykonywaniu swych obowiązków w łączności z załatwianiem stron.

Srodki zapobiegawcze przeciwko tym zjawiskom jakkolwiek mają wspólne znamiona, to jednak zastosowanie ich znajduje się dwie różne drogi. Oto bowiem jak nieznajomości przepisów zapobiec może tylko należycie postawiona propaganda pocztowa na terenie spłata dziennikarskich, tak zabieg przeciwko narzekaniom, z powodu powolności wynikającym, uskuteczniony może być każdy urząd przy pomocy własnych środków. Pomijając narazie wpływy, jakie wywierają na nasilenie tego zjawiska nie wspólne, do wagi i natężenia funkcji srodki pracy, oraz wadliwa lub pozbawiona jakiegokolwiek systemu, czy miernika metoda obsadzania stanowisk przy okienkach niewłaściwymi ludźmi, to punkt ciężkości znajduje się naczyni, — poza okienkiem. Wewnętrzny bowiem układ sił i pracy opiera się całkowicie na zdolności i wiedzy organizacyjnej kierownika urzędu, który w granicach swej władzy i obowiązków może i powinien zapobiegać powstawaniu nieporozumień spowodowanych nieprzydatnością urzędnika do wykonywania przydzielonych mu obowiązków.

Rozważając pomyślane środki zapobiegawcze i możliwości ich zastosowania nie można pominąć poziomu kulturalnego ogółu interesantów, których w naszych warunkach stanowi przeważnie pół-inteligencja mieszczańska. Rzeczemy, że jej strony popiech w takiej postaci, w jakiej wyraża się — nie istnieje bynajmniej. Nikomu — poza nielicznymi wyjątkami — tak bardzo nie śpieszy się, jak się wydaje w pewnych warunkach. Stwarza go bezczynność i nudzenie się. Żyć nasze nie ma jeszcze takiego tempa, by 15 minut oczekiwania decydowało o stracie bodaj 15 groszy. Interesant tylko nudzi się, bo nie nie robi, — bo niema co robić ni rękoma, ni z oczyma, przeto i — niecierpliw się. Po obejrzeniu pustych ścian, zaczyna oglądać sąsiadów, urzędnika zamkniętego tajemniczo w gabłocie z matowego szkła — nie widząc, więc niewiedząco co robi; — interesant zaczyna ziewać, a kiedy i to się uprzykrzy, zaczyna mówić, tem odważnie, im dalej znajduje się od okienka i niewidocznym jest „przeciwnik”.

Zainteresujmy więc go czemś, zajmijmy! Na Zachodzie: w Niemczech, Francji, Szwajcarii interesant sam własnoręcznie wypełnia dowody nadania przesyłek — listu poleconego, czy przekazu, sam układa pieniądze, sam nawet nadaje właściwy kie-

runek przesyłce listowej wrzucając ją do odpowiedniej skrzynki. Sprawiają to — z jednej strony wyższa kultura, a z drugiej uświastowania pocztą w zakresie wykorzystania umiejętności czytania i pisania.

Dłużej — i u nas — publiczności naszej w obecnej bezczynności pozostawać nie podobna, jeśli pragniemy podciągnąć się wyżej i położyć wreszcie kres wszelkimi narzekaniom. Czas najwyższy zainterесować publiczność sprawami pocztowymi, podnieść jej poziom kulturalno społeczny i wciągnąć we współpracę dla obopólnej korzyści i wygody.

Daleki jestem narazie od zamysłu zobowiązania stron do wypełniania dowodów nadania. Jest to niemożliwe zarówno wobec inaczej postanawiających w tej mierze zarządzeń, jak i wobec nieodrozdności stron. Wśród naszych warunków wyczerpujące wykorzystanie umiejętności czytania, czasu oczekiwania i nieruchomej bezczynności dokonać może b. wiele.

Oto obliczenia przeprowadzone przez autora wykazały, iż przeciętnie czas zużycy na załatwienie jednego interesanta wynosi 120 do 200 proc. w stosunku do czasu, jaki normalnie powinien być poświęcony na dokładne wykonanie zlecenia strony. Urzędnik zużywa zatem 20 do 100 proc. czasu więcej, niż należy, to znaczy, iż mogąc w ciągu 10 minut załatwić 20 interesantów załatwia 18 lub tylko 10-u.

Jakaż jest przyczyna tego marnotrawstwa czasu? — zapyta współczesny organizator pracy, jaka jest przyczyna tej powolności? zapyta interesant.

Oto przyczyna leży w tem, że urzędnik obowiązującemu go przepisami zmuszony jest do uzupełnienia niedociągnięć interesanta, spowodowanych albo niewiedomością tego, co do niego należy, albo lenistwem, albo lekceważeniem.

Ostatnia noc

Wśród cichej nocy senny kraj
Balsamem łak, kwiecica dyse,
Bezłowną pieśnią śpiewa gaj —
Poeta pisze... i pisze...

Gamę serdecznych, krwawych słów
Rozruca na białą kartę,
A księżycowy, srebrny nów
Rozstawia przy oknie wartę!...

Przy miodnej lipie — tam gdzie cień
Trzepocą skrzydła husarzy,
W zbrojach tysiądy drgań i śnień
Poeta marzy i... marzy...

W upojnej ciszy jakiś zew
W znużeniu rozdrga się pieśń
Potrąci liściemi sennych drzew
Uleci i znów się prześni!...

Z rozblekitniałych, jasnych zórz
Marzenia uciekły w nieba...
Poeta głodny umarł już...
Ludzie nie dali mu chleba!!!

Wacław Bem

Przy przyjmowaniu listów poleconych urzędnik musi: z mnożstwą bezładnie na kopertę zrzuconych słów wydławiać nazwę miejsca przeznaczenia, przekreśla list celem sprawdzenia opłaty uiszczoną znaczkami, nakleponiem oczywiście na odwrotnej stronie, a po umieszczeniu na tytułowej stronie znanion nadawczych, jeszcze raz przekreśla kopertę do nieważnienia znaczków w ilości kilkunastu sztuk szeroko naklejonych w zamiarze dokładnego zabezpieczenia zawartości. Przy przyjmowaniu wpłat przekazowych czekowych i oszczędnościowych — musi: wypełnić poziomą kreską wolne miejsca po wpisaniu sumy, wydrzeć dowód wpłaty, czy wpłaty i włożyć go między strony, gdzie mieści się ostatni wpis. Przy wypłatach i wydawaniu — czekać na wydobywie przez interesanta dowodu osobistego, a we wszystkich działach służby — czekać na wydobywie z kieszeni woreczka, na wykuszenie lub wydłużanie zeń pieniędzy, pieniądze te układać, podać uprzejmie pióro (choć w odpowiednim miejscu leży ich tuż), wydawać resztę ze 100 zł. przy kupnie przekazu za 3 gr.

Na takie i tym podobne czynności traci się ową nadwyzkę czasu. Z tych przyczyn marnuje się także kapitału pracy i czasu. Interesant jednak tego nie widzi, o tem nie wie i z bezmyślną bezczynnością oddaje się nudzeniu, z którego rodzą się niezadowolone, narzekania, niechęć i wszelkiego rodzaju bakterie zdenerwowania.

Jesli więc publiczność nie wie o tem, co do jej obowiązków należy — uświastowujemy ją, jesli publiczność jest leniwą — nakazujemy jej!

Przy pomocy barwnych wywieszek wskażmy na przyczyny powolności, zwróćmy uwagę na należyte wypełnienie przedstawianych blankietów czy nadawanych przesyłek, na ułożenie pieniędzy w przygotowanie legitymacji.

Zajmijmy publiczność, uruchomijmy jej bezczynność, wciągnijmy we współdziałanie, a skraplającą się w zdenerwowaniu energię, skierujmy na właściwe tory!

I zainteresujemy wreszcie! Na puste, odłogiem leżące ściany rzućmy obrazy budynków i wnętrzy urzędów pocztowych, będących naszą chlubą, schematy urządzeń i przebiegu czynności, wykresy i zestawienia statystyczne. Pokażmy co robimy, ile i w jaki sposób, z jakimi srodkami i w jakim czasie. Podajmy krzywe etapów czynności przyjęcia listu poleconego zaadresowanego dobrze i wadliwie. Podajmy statystykę ilości przyjętych listów. Podajmy wykresy i obrazy drogi, jaką przebywa nadany list i pracy jakiej wymaga. Podobnie i w odniesieniu do innych działów służby — wykazmy nasze zamiary i skutki, wydatkijmy straty i ich przyczyny.

Wszystko to podane w formie obrazowej, ciekawej, zrozumianej niechaj wywołuje raczej zdumienie, niżli obciążenie umysłu i trawienie myślowe. W statystyce nie mówmy wyraźnie o metrach, ani odległościach astralnych, niechaj jednostką miary długości będą odległości między znanymi powszechnie miastami, jednostką wagi — przeciętny ciężar człowieka, jednostką miary wysokości — wysokości budowli bliskich i wszystkim znanych.

Zajmijmy w ten sposób oczy i uwagę, zajmijmy ręce wiszące bezładnie, a może przez to — w dobie wycisgu pracy — osiągniemy od dotychczasowego bodaj o sekundy lepszy czas i lepszą pracę.

K. Wojciechowski

Nasza akcja w sprawie wpisów szkolnych

W końcu września b. r. pracowników państwowych zaskoczyła bardzo przykra nowina [u nas rozszelana w formie okólnika telegraficznego], że otrzymanie częściowego zwrotu opłat szkolnych za dzieci, uczęszczające do szkół prywatnych, uzależnione będzie od przedstawienia zaświadczeń ze szkół państwowych, stwierdzających zabieganie zainteresowanych rodziców o przyjęcie dziecka do szkoły państwowej i nieprzejście z powodu braku miejsca.

Naturalnie, że zarządzenie to, podane do wiadomości pracowników państwowych, w miesiąc prawie po rozpoczęciu roku szkolnego, stało się poprostu niewykonalne, a pracownicy państwowi zrozumieli je, jedynie jako wprowadzenie przeszkoły formalnej do uzyskiwania częściowego zwrotu opłat szkolnych.

W sprawie tej, zgromowane w Międzyzwiązkowym Komitecie, Związki pracowników państwowych wyłoniły delegację do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, celem przedstawienia niemożliwości wykonania tego spóźnionego zarządzenia i — z prośbą o jego cofnięcie.

Z ramienia Związku w delegacji tej wzięli udział Procezo Stangreć i sekretarz Libudziusz. Delegacja Międzyzwiązkowego Komitetu została przyjęta dnia 29 września przez wiceministra W. R. i O. P., Pierackiego, któremu w czasie dyskusji nad omawianą sprawą przedstawiła argumenty Związków, sprzecyzowane w następującym memoriale:

Do

Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w Warszawie.

„W dniu 1 września r. b. ukazało się zarządzenie Pana Ministra, nakładające na pracowników państwowych obowiązek załączania do podań o zwrot opłat szkolnych zaświadczeń o braku miejsca w szkołach państwowych.

W związku z powyższym niżej podpisanie organizacje pracowników państwowych, reprezentujące ponad 150.000 zorganizowanych członków, zwracają się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o odwołanie wspomnianego na wstępie zarządzenia.

Prośbę swą motywują jak następuje:
1) Ze względu na koszty, jakie rodzice ponoszą, posyłając dziecko do szkoły prywatnej, a które nawet przy częściowych zwrotach czesnego ze strony państwa są niewspółmiernie wysokie w zestawieniu z kosztami nauki w szkołach państwowych, pracownicy państwowi sami zabiegają wszelkimi sposobami o umieszczenie dziecka w szkole państwowej. Do szkół prywatnej uciekają się w tym jednym wypadku, gdy albo w danej miejscowości szkoły państwowej niema zupełnie, albo niema w niej zupełnie wolnych miejsc.

W tych warunkach w zestawieniu z brakiem miejsc w szkołach państwowych przedstawienie żądanych zaświadczeń będzie tylko formalnością, która jednak obciąża pracowników zbędnym kilkudziesięciolowym wydatkiem (podanie o przyjęcie, załączniki — metryka urodzenia, świadectwo szczenięcia ospy i t. p. oraz opłata egzaminacyjna).

2) W wypadku gdyby nawet w klasach starszych okazało się kilka wolnych miejsc w szkołach państwowych, przenoszenie ucznia z jednej szkoły po kilkuletnim w niej pobycie jest mocno niewskazane i może w znacznym stopniu utrudnić tak normalne

prowadzenie klasy nauczającym, jak i wpłynąć na opóźnienie skończenia szkoły przez ucznia, co razem przynosić będzie niepowetowane szkody nie tylko jednostkom czy grupom, lecz całemu społeczeństwu.

3) Opierając się na zarządzeniach Pana Ministra o zwolnieniu we wszystkich okęgach szkolnych pracowników państwowych od obowiązku składania zaświadczeń o braku miejsca w szkołach państwowych w latach szkolnych 1930/31 i 1931/32 — nie ubiegali się w odpowiednim czasie o uzyskanie takich zaświadczeń w r. b.

4) Omawiane zarządzenie zostało wydane 1 września r. b., a więc faktycznie już po rozpoczęciu roku szkolnego (po terminie przyjmowania nowych uczniów). To siłą rzeczy zmusi olbrzymią większość pracowników państwowych do wycofania swych dzieci na okres roczny ze szkoły, gdyż szkoły państwowe, jak i inne, podań o przyjęcie nowego ucznia obecnie nie rozpatrują, więc i zaświadczeń o braku miejsc nie wydają, o płacić zaś całe czesne bez zwrotów pań-

stwowych jest dziś dla pracownika państwowego zupełnie niemożliwością.

Te wszystkie względy zmuszają podpisaną organizację do wystąpienia do Pana Ministra z prośbą o cofnięcie wydanego zarządzenia o konieczności przedstawiania zaświadczeń o braku miejsc w szkołach państwowych w b. 1932/33 roku szkolnym.

P. wiceminister Pieracki w odpowiedzi na wywody członków Delegacji na wstępie wyjaśnił, że obawy, jakoby przez wydanie tego rozporządzenia zmierzano do cofnięcia zwrotu opłat szkolnych są zupełnie ponne, jednak zarządzenie to zostało wydane jedynie ze względów ściśle rzeczowych, ponieważ jednak termin ukazania się zarządzenia jest dla pracowników państwowych rzeczywicie kłopotliwy, p. minister Pieracki oświadczył, że sprawę tę Ministerstwo W. R. i O. P. w najbliższym czasie ponownie rozpatrzy.

Z przebiegu zatem delegacji i ustosunkowania się do tej sprawy p. ministra Pierackiego, wynosimy wrażenie, że zarządzenie zostanie cofnięte, względnie zmodyfikowane, w sposób, umożliwiający pracownikom państwowym dopełnienie wymaganych formalności.

Sprawiedliwość czy automatyka?

Diennikiem Urzędowym Nr. 16 z 1930 roku zostało wprowadzone 20 groszowe kary za usterki wynikłe z powodu nieprzebiegania postanowień tymczasowej instrukcji obrotu pieniężnego przy czynnościach dotyczących przekazów pieniężnych.

Jakiego rodzaju są to usterki, jeśli wogóle można je nazywać usterkami? Wymienia tylko kilka: numer nadawczy nie zgadza się z numerem w załączniku; jest przesunięty o jeden; numer nadawczy nie jest wypisany we właściwym miejscu; niewyrażony odcisk datownika lub stempla okręgowego; z powodu wawłu pracy nie wypisano pobranej opłaty i t. d. i t. d.

Na pierwszy rzut oka wydaje się dziwnie, jak można popełniać takie błędy. Trochę uwagi i staranności, a wszystko mogłoby być wykrywalne i dokładnie wypełnione. Kto jednak obojętnie pełni służbę przy okienku w dziale nadawco — przekazownik lub dziale wypłat, odpowie, że, chcąc szybko załatwiać publiczność, jest fizyczna niemożliwością uniknięcia takich błędów, choćby dokładało się jaknajwięcej staranności.

W małych urzędach, zwłaszcza, zazwyczaj wszystkie działy skupione są w jednym okienku i raz po raz chwytają się to ten arkusz, to inny, aby przedrzeć, aby publiczność nie sarkala przy okienku. W dużych

urzędach organa kontrolne tak są obciążone pracą, że mając dokumenty do kontroli z kilkunastu urzędów podkontrolnych, sprawdzają się przeważnie tylko czy sumy zostały należycie wpisane i odpowiednio zarachowane.

Przy nawale pracy trudno jest uniknąć omawianych błędów, a jednak zainteresowany urzędnik otrzymuje polecenie z Dyrekcji wpłacenia kilku złotych za usterki, których nie widzi naocznie. Funkcjonariusz płaci, bo musi, płaci za to, że starał się szybko załatwiać publiczność, płaci kary, pomijając już braki kasowe.

A oto przykład: W jednym z większych urzędów urzędnik, pełniąc czynności za siebie i chorego kolegę, przyjął na załącznik ponad 250 przekazów i w pośpiechu przesunął numerację o jeden numer i za to, a raczej za to, że doborowo zgodził się pełnić czynności przy 2 okienkach, został ukarany grzywną ponad pięćdziesiąt złotych i dopiero na skutek rekursu urosł, kara została zmniejszona do 10 złotych.

Nie mówiąc o materialnej stracie tego funkcjonariusza, został on pokrzywdzony moralnie, gdyż niezawinione usterki i kary za to nie zachęcają do intensywniej pracy.

W żadnej innej instytucji nie są nakładane pieniężne kary za podobne drobne a nieuniknione w naszych warunkach pracy uchybienia, kary drobne wprawdzie napozór, biorąc pojedynczo, lecz bardzo dotkliwe w przemnożeniu ich ilości przez miesiąc pracy powiedzmy.

Sprawę tę przedstawiam pod rozważenie M. P. i T., czy w obecnych zwłaszcza czasach redukcji płac nie należałoby odwołać tego zarządzenia, które karząc automatycznie, już przez to samo nie może karać sprawiedliwie.

Kary pieniężne na opieszalszych funkcjonariuszów niewątpliwie pozostaną zawsze w arsenale represyjnym administracji poczynając jej innej, automatyzacja jednak, tam, gdzie w każdym wypadku powinno się rozstrzygać winę lub niewinę funkcjonariusza — jest jedną z najbardziej mylnych metod administracyjnych.

W. Z.

Zawiadamy P. P. Urzędników, iż wysłał z druku książka

„Najnowsze praktyczne wiadomości o czyszczeniu i praniu chemizmem”, napisana przez chemika fabrycznego.

Nabyć ją powinien każdy oszczędny Dom, gdyż nauczyciela ona naprawdę niezawodnymi sposobami wywabia wszelkie plamy, czyszczy, odświeża, parz palta, garnitury, suknie, krawaty, kilimy, makatki, ręczniki, futerka, pościel, bieliznę, farbować i t. p.

Książkę wysłamy po otrzymaniu dokładnego adresu i 1 zł. na konto P. K. O. 20486 Hipolita Borkowskiego.

Przy kupnie 5 egzemplarzy liczymy 10% taniej. Nabyć też można w Księgarni Rolniczej, Warszawa, Mazowiecka 10 i Im. Św. Wojciecha, A. Jerozolimskie 39 i w Oddziałach.

Dr. JÓZEF PAWLAK

Ruch weksli w działalności pocztowej

Jednym z wskaźników falowania życia gospodarczego jest ruch weksli. Badanie tego ruchu tak pod względem kwoty jak ilości rzuca charakterystyczne światło na zespół stosunków, kształtujących się w tej dziedzinie kredytu. Poczta również bierze czynny udział w ruchu weksli. Normy prawne, na których opiera się działalność poczty, stwarzają możliwość korzystania z usług aparatu pocztowego w zakresie przesyłania weksli do inkasa, inkasowania względnie dokonywania przez urzędy pocztowe protestów w razie odmowy zapłaty wekslu w terminie płatności.

U podstaw ruchu weksli, ujętych działalnością poczty, leży zgóry określone ograniczenie pocztowych usług. Z natury bowiem rzeczy poczta, posiadając szeroko rozsiągniętą na terenie operacyjnym liczbę urzędów, wyróżnia się specjalną właściwością, mianowicie, — szeroka powierzchnia styczności ze społeczeństwem. Wykorzystanie tej istniejącej możliwości w najrozmaitszych kierunkach wydaje się rzeczą pożyteczną, lecz z drugiej strony winno być ograniczone w wypadku, kiedy wchodzi w grę interesy poważniejsze względnie — jeżeli zbyt wielki stopień wykorzystania tej możliwości stworzyłby nieznosny ciężar dla normalnej eksploatacji wyłącznych praw pocztowych.

Ruch weksli, wzięty w obręb działania poczty, musi dyskontować możliwości szerokiego powiązania w tej materii stosunków między ludźmi, z drugiej strony włącza na terenie pocztowym tę swoją część operacji, która tworzy jeden z poważnych terenów działania innych instytucji, istniejących poza pocztą.

Z samego więc założenia wypływa szereg ograniczeń, a więc ograniczenie kwot, na które opiewają weksle przesyłane do urzędów.

Poczta więc podejmuje czynności, związane z ruchem weksli, opiewających na drobne kwoty. Z tego względu badanie ruchu weksli na terenie poczty będzie w stosunku do ogólnego ruchu weksli częściowe lecz niemniej ważne i niemniej ciekawe.

Przedwzyszkciem chodzić będzie o ustalenie stosunku, jaki zachodzi pomiędzy ruchem weksli w obrębie działania poczty a ich ogólnym ruchem w Polsce. Następnie przedstawienie całości stosunku odnosić się będzie wyłącznie do protestu weksli tak pod względem kwoty jak i liczby, ustalenie więc wzajemnego sto-

sunku między ruchem pocztowo-wekslowym a ruchem ogólnym będzie posiadało podwójne oblicze. Zbadanie i wymierzenie obu stron zjawiska przyniesie dość materiału do wysnucia szeregu wniosków.

W pole badania wejdzie okres 1930—1931 oraz styczeń — lipiec roku obecnego. Niezbędny materiał zawiera — jak podaje poniższe zestawienie — kwotę weksli

Rok miesiąc	W milionach złotych			W tysiącach sztuk		
	Razem	Kwota	Poczta	Razem	Liczba	Poczta
1930—1	121,1	11,2	9,2	495,2	67,6	13,7
2	112,1	10,4	9,3	453,3	64,4	14,2
3	131,3	12,0	9,1	529,1	73,1	13,8
4	122,8	11,1	9,0	491,9	66,3	13,5
5	124,9	11,4	9,1	514,2	68,3	13,3
6	119,0	9,9	8,8	471,3	61,8	13,1
7	108,5	9,3	8,6	460,8	58,0	12,6
8	92,4	7,6	8,2	391,6	45,2	11,5
9	102,4	7,8	7,6	416,9	44,1	11,5
10	114,9	8,5	7,4	449,0	51,4	11,4
11	106,1	9,3	8,8	399,4	43,1	10,8
12	114,8	8,3	7,2	453,21	51,8	11,4
	1.366,4	116,8	8,5	5.526,0	699,1	12,7
1931—1	125,5	8,5	6,8	444,2	52,1	11,7
2	118,2	7,7	6,5	413,8	49,4	11,9
3	121,1	7,8	6,4	452,1	55,5	12,2
4	110,6	7,4	6,7	428,3	47,0	11,0
5	106,8	7,5	7,0	430,5	51,8	12,0
6	99,5	7,2	7,2	418,6	48,4	11,6
7	109,6	7,6	6,9	444,7	50,5	11,4
8	100,9	7,2	7,1	403,6	48,3	12,0
9	103,8	7,5	7,2	415,8	49,7	12,0
10	117,8	8,0	6,8	434,0	51,9	12,0
11	109,1	7,7	7,1	398,9	59,0	14,5
12	104,9	7,9	7,5	429,3	52,8	12,3
	1.328,3	92,0	6,9	5.114,8	605,4	11,8
1932—1	97,4	7,9	7,4	385,0	50,2	13,0
2	88,2	6,5	7,4	360,1	44,8	12,4
3	96,6	6,4	7,4	368,9	44,0	11,9
4	76,7	5,5	7,2	325,5	38,3	11,7
5	73,0	5,2	7,1	322,0	36,1	11,2
6	63,6	4,9	7,7	289,4	34,5	11,9
7	66,0	4,7	7,1	288,3	33,5	11,6
	551,5	40,4	7,3	2.340,2	281,4	12,0

Z powyższego zestawienia widać, że w roku 1930 około 8,5% ogólnej kwoty zaprotestowanych weksli przypadało na urzędy pocztowe. Jeśli chodzi o udział w liczbie ogólnej zaprotestowanych sztuk weksli odpowiedni procent wynosi nieco

zaprotestowanych wogóle na terenie kraju, ich ilość, następnie kwotę oraz ilość weksli, zaprotestowanych przez urzędy pocztowe. Jednocześnie z powyższymi danymi zestawienie podaje wyliczony stosunek procentowy weksli „pocztowych” do ogółu weksli. Zestawienie operuje liczbami, podanymi z dokładnością ograniczoną, mianowicie — jeśli chodzi o kwoty — do 10-tej części miliona złotych, jeśli zaś chodzi o liczbę weksli — do dziesiątej części tysiąca.

W ten sposób ujęte zestawienie przedstawia następujący obraz:

więcej, mianowicie: 12,7. Z tego można wywnioskować, że protest weksli w urzędach pocztowych objął weksle, opiewające na drobniejsze kwoty, w każdym bądź razie mniejsze niżeli protest, dokonany nazwaną działalnością pocztową. Zresztą ten fakt można potwierdzić wyliczeniem średniej kwoty jednego wekslu, zaprotestowanego w całym ruchu i specjalnie dla ruchu pocztowego. Odpowiednie wielkości wynoszą: 247,3 złote i 167,1 złotych.

W roku 1931 sytuacja uległa pewnej zmianie. Udział kwoty protestowanych weksli w urzędach pocztowych obniżył się do 6,9 procent ogólnej kwoty. Podobnie spadł udział ilościowy na 11,8%. Jednak tendencja utrzymała się z roku poprzedniego, bowiem przeciętna jednego wekslu wynosiła 259,7 złote dla całego ruchu i 152 złote dla ruchu weksli, zaprotestowanych w urzędach pocztowych.

W okresie styczeń — lipiec roku obecnego udział w kwocie ogólnej wynosi 7,3%, w ilości — 12%, co przynosi prze-

KONKURS

Zarząd Okręgowy Stowarzyszenia Rodzina Pocztaowa ogłasza konkurs na dzierżawę sklepu spożywczego w osiedlu pocztowym w Babcach pod Warszawą.

Oferty należy składać w terminie do dnia 1-go listopada b. r. do kancelarii Zarządu Okręgowego Stow. Rodzina Pocztaowa Plac Napoleona 10 i tamże zwracać się o bliższe informacje w godz. 13—15.

ZA ZARZĄD:

Przewodniczący
Kecel

Sekretarka:
Szulcowa

ciągną kwotę na 1 weksel 143,6 złote wobec 235,7 dla całego ruchu.

Z przeglądu ruchu weksli z okresu zgórą 2-óch lat wynika, że protest, dokonywany drogą pocztową wynosi 7 do 8,5% całej kwoty zaprotestowanych weksli, zaś 12 do 12,7% ich ilości.

Rok	Ogółem	K w o t a	Pocztą
1930	1366,4	100,0%	116,8 100,0%
1931	1328,3	97,2%	92,0 78,8%

W roku 1930 kwota oraz ilość weksli zaprotestowanych tak w ruchu ogólnym jak i na terenie poczty osiągnęła wyższy poziom, aniżeli zanotowany w roku 1931. Widać tutaj na przełomie tych dwóch lat załamanie wzrostu ruchu weksli. Zmiany w porównaniu do roku 1930 przedstawia następujące zestawienie:

Ogółem	L i c z b a	Pocztą
5526,0	100,0%	699,1 100,0%
5114,8	92,6%	605,4 86,6%

Ubytek kwoty zaprotestowanych na całym terenie Państwa weksli wynosi w roku 1931 — 2,8%, w urzędach pocztowych 7,4% czyli spadek protestu w urzędach pocztowych okazał się dużo większy. Ilościowy ubytek odpowiednio wynosi: 21,2% i 13,4% czyli spadek okazuje się głębszy w ruchu ogólnym. Stąd wynika, że kwota protestów, przypadająca na jeden weksel, osiągnęła w ruchu ogólnym

najwyższy poziom w roku 1931, gdy natomiast w ruchu pocztowym już w roku 1930. Dla ruchu pocztowego w roku 1931 widać kształtowanie niższego poziomu przeciętnej kwoty protestowanego weksla. Powyższe kształtowanie w ruchu ogólnym zarysowuje się wyraźnie w roku 1932. W tymże roku w ruchu pocztowym trwa nadal obniżania przeciętne kwoty protestu. (Dokończenie nastąpi)

Ze świata poczty

NIEMCY

Mundury — a polityka.

Rząd Rzeszy wydał zarządzenie, według którego funkcjonariuszom państwowym nie wolno nosić umiundurowania poza urzędem, na wszelkich zgromadzeniach politycznych i t. p.

O ile zachodzi wątpliwość, czy dana akcja (zgromadzenie) nosi charakter polityczny, należy zasięgnąć opinii przełożonego.

(Deutsche Post 36)

Pocztowe biuro wydawcze.

W Berlinie istniało już od dawna (Oranienburgerstr.) biuro wydawcze (Postanskunftsstelle), które jednak przez pocztowców mało było znane z powodu jego położenia, bowiem chodzenie do tego biura było dla większej części zainteresowanych utrudnione.

W ostatnim czasie wykorzystano to pocztowe biuro wydawcze, a mian. do wszystkich większych urzędów p. t. ber-

lińskich, zainstaltowano osobne linie telef. łączące je z biurem wydawczym.

Kokolwiek ma jakiegokolwiek zapytanie, na które urzędnik w urzędzie pocztowym nie umie udzielić informacji, otrzymuje odpowiedź z tego biura. Urzędnik łączy się z biurem i albo sam zasięga informacji, albo też oddaje słuchawkę zainteresowanemu.

Wspomniane biuro udziela odpowiedzi i wyjaśnień na zapytania przedewszystkiem w wszelkich sprawach dotyczących poczty, telegrafu i telefonu i to nie tylko w języku niemieckim ale w 23 innych językach.

Pozatem można uzyskać wszelkie inne informacje dotyczące spraw w kraju jak i zagranicą. Informacje te mogą być udzielane ustnie lub na piśmie, zależnie od życzenia i to bezpłatnie nawet w tym wypadku, gdy przy uzyskaniu potrzebnych wiadomości przez biuro powstały jakiegokolwiek koszty.

(Deutsche Post. Nr. 23)

Dochód skarbu z poczty.

Niemiecka poczta odstawiła do skarbu w poszczególnych latach jak następuje:

rok	milj. mkn.	prelim. w budż.
1925	12,1	—
1926	70,0	12,1
1927	70,0	70,0
1928	120,0	150,0
1929	151,5	150,0
1930	115,0	131,5

W roku 1924, w pierwszym roku po wprowadzeniu odrębnej ustawy skarbowej dla poczty, poczta nie oddała kasie skarbowej żadnego dochodu. Wszelkie wpływy (czysty zysk) zużyte zostały na inwestycje, budowę i t. p., za rok 1925 został oddany odpowiedni procent zysku w następnym roku.

Jak z powyższej tabeli wynika dochód z poczty jest bardzo poważny i zwiększał się z roku na rok.

Rok 1930 nie przyniósł spodziewanych i preliminarzowych dochodów na skutek kryzysu i ciężkiego położenia gospodarczego kraju.

Ostatnio zostało ustalone, że skarb otrzyma z poczty odpowiedni procent ogólnych dochodów. W ten sposób uniknie się poważniejszych odchyleń od preliminarzowych sum, których z uwagi na niestale warunki gospodarcze ustalić nie można.

(Deutsche Post. Nr. 20)

Nowy typ anteny nadawczej.

Radiostacja nadawcza we Wrocławiu zastosoowała nowy typ anteny nadawczej, różniący się znacznie od typu zwykłego. Nowa antena daje większą intensywność pola zasięgu, pozatem, jak podają z tamtych źródeł, odsuwa sferę „fadingu”. Oznaczało by to, że zasięg stacji zyska znacznie na długości promieni, a pole zasięgu fali powierzchniowej uwnośi się od irytujących słuchacza niespodzianek atmosferycznych, przedewszystkiem — zanikaniam.

FRANCJA

Kary dyscyplinarne.

W roku 1931 ogłoszono następujące kary dyscyplinarne:

zwolnienia 135

II) NOWY KODEKS KARNY

Oprócz kar zasadniczych: śmierci, więzienia, aresztu i grzywny kodeks wprowadza również następujące kary dodatkowe:

1) utratę praw publicznych a więc prawa wyboru i wybieralności do ciał ustawodawczych, samorządowych oraz do innych instytucji prawa publicznego, udziału w wyrażeniu sprawiedliwości (lawnicy, przysięgli), oraz do urzędów i stanowisk publicznych;

2) utratę obywatelskich praw honorowych, t. j. tytułów zaszczytnych (lecz nie naukowych), orderów i odznaczeń;

3) utratę prawa wykonywania zawodu;

4) utratę praw rodzicielskich i opiekuńczych;

5) przepadek przedmiotów majątkowych i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa lub pochodziły nie tylko bezpośrednio, lecz pośrednio z przestępstwa (np. zegarek, kupiony za skradzione pieniądze);

6) ogłoszenie wyroku w pismach.

Jeśli chodzi o kwestię stosowania, poza karą zasadniczą, i innych dodatkowych re-

presji, pod ogólną utratą posiadanych praw, to dawniejsze kodeksy holdowały zasadzie t. j. stawianiu skutków skazania. Samo prawo przewidywało, że za skazanie na pewną karę (np. w kodeksie rosyjskim ciężkie więzienie lub dom poprawy) łączy się automatycznie utrata praw. Nowsze ustawy, między innymi kodeks holenderski, w dążeniu do indywidualizacji w wyborze środków represji, czy poprawy względem przestępcy, odstąpiły od zasady ustawowych skutków skazania, przewidziały natomiast szereg kar dodatkowych, których stosowanie jest pozostawione swobodnemu uznaniu sądu. Projekt kodeksu Komisji Kodyfikacyjnej rozwiązywał tę kwestię w duchu nowoczesnych zasad kryminalistyk, t. j. odrzucił zasadę ustawowych skutków skazania, dając sędziemu nieskrepowaną możność stosowania kar dodatkowych, wtedy, kiedy sędzia uzna zastosowanie tych kar za właściwe.

Koncepcja, przyjęta przez Komisję Kodyfikacyjną nie ostała się. W kodeksie polskim przyjęta została zasada ustawowych skutków skazania, lecz ujęta właściwiej niż w kodeksach b. państw zaborczych. Kodeks łączy utratę praw publicznych i

obywatelskich praw honorowych ze skazaniem na karę śmierci lub dożywotniego więzienia. W wypadku orzeczenia kary więzienia, utrata tych praw, jako ustawowy skutek skazania, występuje w razie skazania za zbrodnie stanu, zbrodnie przeciwko interesom międzynarodowym Państwa i stosunkom międzynarodowym oraz za inne zbrodnie, popełnione w chęci zysku.

Kary dodatkowe, aczkolwiek występują tu pod postacią skutków skazania t. j. automatycznie przywiązane są do takiego skazania, nie są jednak związane tylko z danym rodzajem orzeczonej kary, lecz również i z rodzajem pełnionego przestępstwa.

Ponadto kodeks zezwala sądowi orzec utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych w razie skazania na więzienie za każde przestępstwo (a więc i za występki) popełnione w chęci zysku lub z innych niskich pobudek.

Gwał widziemy, ustawodawca nie zrezygnował wprawdzie z zasady ustawowych skutków skazania, wyliczając wypadki, w których sąd musi orzec utratę praw, lecz z drugiej strony pościł częściowo za głosem nowych teorii, pozostawiając sądowi w

złożenia z urzędu	124
spensjonowania	5
czasowe złożenie z urzędu ponad 1 miesiąc	141
obniżenie stopnia służbowego z przeniesieniem i bez	27
przeniesienie ze zmniejszeniem uposażenia	22
przeniesienie bez zmniejszenia uposażenia	1
zmniejszenie uposażenia	3
zmiana służby w tem samym miejscu służbowym	19
czasowe zawieszenie w czynnościach ponad 1 miesiąc	192
upomnienie z ostrzeżeniem	84
zwykle upomnienie	76
razem	536

RUCH POCZTOWY W R. 1930.

Ruch pocztowy w roku 1930 w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł nieznacznie i to o 2%. Dochody wzrosły natomiast o 6%. Przeprowadzono szereg ulepszeń urządzeń pocztowych. Do służby komunikacyjnej oddano 148 nowych wagonów ambulansowych. Rozszerzono linie samochodów do tego stopnia, że w roku 1930 włączono 1500 gmin do 200 kursów samochodowych. Podczas gdy w roku 1929 przewieziono 50 000 kg. ładunku pocztowego samolotami, to w roku 1930 przewieziono 83 000 kg. czyli o 66% więcej.

Ruch telegraficzny, który już od lat wykazuje silny spadek, zmalał w roku 1930 jeszcze więcej, mianowicie o 3 mil. telegramów. Zdawałoby się, że przez wprowadzenie specjalnych telegramów za wyższymi opłatami, nastąpi ożywienie w ruchu telegraficznym; niestety plany nie ziściły się.

W ruchu telefonicznym nastąpił wzrost o 10% w porównaniu z rokiem 1929. W 828 gminach założono nowe urządzenia telefoniczne. Warto zaznaczyć, że w ruchu pocztowym powiększono personel o 0,4% — w ruchu telefonicznym o 2,5% w porównaniu ze stanem personelu z roku 1929.

[Deutsche Verkehrszeitung].

WĘGRY.

OPIEKA SOCJALNA.

W roku 1924 założono dla personelu pocztowego Zakład ubezpieczenia od choroby. Zakład wynajął na lat 30 Szpital Czerwonego Krzyża, w którym chorym pocztowcom udziela się bezpłatnie lub za minimalną opłatą wszelkiej pomocy lekarskiej i opieki szpitalnej. Zakład posiada w Budapeszcie poradnię lekarską, wyposażoną w najnowsze urządzenia sanitarne.

Poza tem istnieje jeszcze Kasa pomocy dla pracowników pocztowych, znajdującą się pod zarządem władzy pocztowej. Zadanie Kasy pomocy polega na udzielaniu funkcjonariuszom, znajdującym się w trudnym położeniu zapomóg w razie niebezpiecznych wypadków (choroby, śmierci i t. p.) W porze letniej Kasa przyjmuje bezpłatnie dzieci niezdolnych funkcjonariuszy do własnych domów uzdrowiskowych.

(Deutsche Verkehrszeitung).

ITALJA

Spis ludności radiowej w całym kraju.

W rydlu znanego już dekretu o Ustawie Radiowej w Italji, przeprowadzany jest w całym kraju spis znajdujących się w handlu i w posiadaniu prywatnym odbiorników radiowych.

Kto z osób prywatnych nie zrzekł się aparatu radiowego do dnia 4 linca roku bieżącego włącznie, uznany będzie za abonenta radiowego, opłacającego 10 lirów miesięcznie (około zł. 3,50) za prawo korzystania z transmisji stacyi radiofonicznych.

Wedle dotychczasowych obliczeń w całej Italji będzie nieco ponad 300 000 abonentów radiowych.

AMERYKA

Obniżka plac przez urlopy.

Po długich naradach doszło do porozumienia pomiędzy Kongresem a senatem w sprawie obniżenia plac pracowników państwowych.

Kongres wypowiedział się — jak wiadomo — za wyłączeniem z obniżki plac

wszystkich pracowników, których wynagrodzenie roczne wynosi mniej aniżeli 2500 dolarów. Senat natomiast domagał się 10-procentowej obniżki plac ponad 1000 dolarów rocznie.

Ostatecznie został przez organizacje pocztowców i zjednoczenie związków zawodowych opracowany plan urlopowy, który przewiduje obniżkę plac. Przez to skrócenie czasu, tygodni pracy pocztowców wynosi 5 dni.

Kongres przyjął ten projekt i uwzględnił w projekcie ustawy.

Ustawa postanawia: uposażenia do 1000 dolarów rocznie pozostają niezmienione. Pracownicy z wynagrodzeniem rocznym ponad 1000 dolarów (praktycznie wszyscy pocztowcy) otrzymają urlop, wynoszący 24 dni w ciągu roku, jednak nie więcej, jak 5 dni miesięcznie, przy równoczesnym zmniejszeniem uposażenia o odpowiedni procent, a więc o 8½ proc.

Pracownicy, których służba urlopu nie przewiduje (np. nauczyciele), będą mieli zmniejszone uposażenie według następujących norm:

uposażenie 1 000 — 10 000 dol.	o 8½ %
" 10 000 — 12 000 "	" o 10 %
" 12 000 — 15 000 "	" o 12 %
" 15 000 — 20 000 "	" o 15 %
uposażenie ponad 20 000	" o 20 %

Uposażenia wojska, marynarki i straż przybrzeżnej nie podlegają redukcji.

Ponadto zmniejszone zostały dodatki na umundurowanie dla listonoszów o 1/8 i dodatki za nocną służbę.

Ustawa ta obowiązywać ma do 30 czerwca 1933 r.

Przewrót w telegrafii.

Wobec uczestników obradujących w Nowym Jorku Kongresu Towarzystwa angielskiego dla propagandy wiedzy, zademonstrował senator Marconi nowy sposób epokowy wynalazek w dziedzinie widzenia na odległość.

Marconi jest zdania, że wynalazek jego sprowadzi zupełny przewrót w dotychczasowej metodzie nadawania telegramów.

pewnych wypadkach swobodę w powzięciu decyzji, co do zastosowania kar dodatkowych.

Przy takim ujęciu tej kwestji, lubo połączonym, nie będą jednak miały miejsca paradoksalne wypadki, możliwe pod rządem kodeksu karnego rosyjskiego, że skazany na więzienie powyżej roku za zabójstwo w uniesieniu, np. pod wpływem zniechęci, był pozbawiony praw publicznych, gdy tymczasem złodziej, skazany za kradzież na więzienie poniżej roku, mógł nadal z praw obywatelskich korzystać.

Z rozdziału o karach dodatkowych na specjalną uwagę zasługuje artykuł 49, upoważniający sąd do orzeczenia utraty praw rodzicielskich lub opiekunich w wypadku skazania za przestępstwo, popełnione przeciwko nieletniemu lub we współdziałaniu z nieletnim.

Nadmienić trzeba, że tylko przy karze śmierci i więzienia dożywotniego utrata praw orzekana jest na zawsze, w innych wypadkach sąd orzeka utratę praw na przeciąg od 2 do 10 lat po odbyciu kary.

Okres ten może być skrócony.

Polski kodeks karny w szeregu postanowień wprowadza t. zw. środki zabezpieczające.

Środki te są wyrazem nowoczesnej idei kryminalistycznej i dotychczas w obowiązującym na ziemiach polskich prawie karnym były uwzględnione w b. wąskim zakresie. Stosowano je, pod postacią zamknięcia w zakładach psychiatrycznych, względem osobników umysłowo chorych, i jako takich, zwolnionych od odpowiedzialności, w wypadku bądź popełnienia przez nich pewnej kategorii przestępstw, bądź w wypadku uznania ich za niebezpiecznych dla otoczenia.

Najnowsze kodyfikacje prawa karnego uwzględniają środki zabezpieczające w znacznie szerszym zakresie, przyczem i pod względem rodzajowym środki te są znacznie liczniejsze.

Celem środków zabezpieczających, jak już sama ich nazwa wskazuje, jest zabezpieczenie społeczeństwa przed osobnikami, którzy mogą postępowaniem swem na wolności wyrządzić społeczeństwu szkodę, gdyż w postępowanie ich na wolności grozi niebezpieczeństwem porządkowi prawnemu. Chodzi tu tak o osobników, którzy bę-

dąc niepoczytalnymi, uniknęli represji karnej, jak i o tych, którzy, nie korzystając z przywileju bezkarności, karę już odierpieli.

Kryminologia nowoczesna, aczkolwiek nie neguje poprawczego charakteru kary, nie przecenia jednak wartości kary, jako środka poprawczego i zdaje sobie sprawę z grozy faktu, udowodnionego statystycznie, że wieloletni nawet pobyt pewnej kategorii przestępców w zakładach karnych nie zabezpiecza dostatecznie społeczeństwa przed recydywą ze strony tych przestępców.

Dawny, liberalny punkt widzenia, wyrażający się w poglądzie, że przestępca winien odcierpieć karę przewidzianą przez prawo i przez Sąd orzeczoną, lecz, że następnie wolność jego nie może być ograniczona (poza ewentualnym pozbawieniem praw), punkt widzenia ten ustępuje innym ideom, mającym na widoku przedewszystkiem ochronę społeczeństwa przed osobnikami, których kara nie poprawi i, którzy, po odbyciu kary mogą być nadal groźni dla porządku prawnego.

Troska o ochronę społeczeństwa przed

Pocztowcy okręgu krakowskiego „Rodziną“

Obecne warunki bytowania szerokiej rzeszy pracowników pocztowych, zmuszając ich do szukania sobie przeróżnych dróg, które umożliwiłyby przetrwanie przewlekającego się kryzysu. To też wszelkie tego rodzaju zamierzenia ze strony miarodajnych czynników są przyjmowane przez te rzeszę z wdzięcznością, a co zatem idzie i wiara w samych siebie. Mamy właśnie do zanotowania fakt głośno podkreślenia i naśladowania. Oto na apel Prezesa Dyrekcji krakowskiej, p. Inż. Juliana Gostwickiego powstało w czerwcu b. r. Stowarzyszenie pod nazwą „Rodzina Pocztowa“, na którego czele stała znana ze swej działalności społecznej, P. pułkownikowa Szpaczynska oraz Dyrektor u. p. Kraków 1. P. Jarzyna jako opiekun — łącząc w sobie niemal wszystkich pracowników okręgu.

Stowarzyszenie, aczkolwiek młode, nie rozporządza żadnym kapitałem, przystąpiło jednak do pracy ochotnie, wybierając z posród przeróżnych celów najwłaściwszy, mianowicie: zorganizowanie półkolonii wakacyjnej dla dzieci, czem oczywiście pomogło przedewszystkiem tym pocztowcom, którzy z jakichkolwiek powodów nie mogli swych dzieci wysłać na letnisko.

Organizacja tej półkolonii przedstawia się następująco:

Na pięknym zalesionym terenie radiostacji, oddalonej od miasta około 2 i pół km. urządzono kuchnię, boisko do zabaw ruchomych, huśtawkę dla starszych i młodszych dzieci oraz basen i natrysk. Z tych wszystkich urządzeń korzystało przez cały dzień około 65 dzieci, bez żadnych specjalnych opłat ze strony rodziców, pod dozorem fachowej freblanki. W razie niepogody przebywały dzieci w specjalnie na ten cel urządzonej sali oddając się przeróżnym grom i zabawom pokojowym. W ciągu dnia otrzymywały dzieci posiłek w postaci obiadu i podwieczorku. Kolonja trwała 6 tygodni.

Nastroj wśród dzieci — skazanych dotychczas na przebywanie w dusznych mieszkaniach lub ciasnych podwórkach miejskich — był znakomity a przeprowadzone badanie lekarskie wykazało znaczną poprawę

wę u niedokrztwistych, a przybytek na wadze u wszystkich dzieci.

Roześmiane, zadowolone i opalone twarzyczki dzieci wskazywały na to, że urządzenie obecnie tej półkolonii było koniecznością.

Dnia 14 ub. m. odbyło się uroczyste zamknięcie półkolonii w obecności przedstawicieli Dyrekcji z Panem Prezesem Gostwickim na czele, Dyrektorem Urzędu pocztowego Kraków 1, oraz tłumnie przybyłymi pracownikami poszczególnych urzędów pocztowych. Na uroczystość składały się śpiewy, deklamacje i artystycznie wykonane przez dzieci tańce o charakterze narodowym. Ze wzruszeniem słuchano podziękowań jakie w prostych słowach składały dzieci na ręce Pana Prezesa za urządzenie im półkolonii oraz Pani Pułkownikowej Szpaczynskiej i Dyrektorowi Jarzynie za niezmierną i pełną poświęcenia pracę i niemal ojcowską opiekę przez cały czas trwania półkolonii.

Ruchliwy Zarząd Stowarzyszenia po zamknięciu półkolonii przystępuje do zapoczątkowanej w ubiegłym roku akcji popierania bezrobotnych przez urządzenie różnych imprez w okresie zimowym, z których dochód przeznaczony będzie na zasillki pieniądze dla pracowników pocztowych zwolnionych ze służby bez własnej winy.

Następnym zamiarem jest uruchomienie w przyszłym roku oprócz istniejącej już półkolonii także kolonii w miejscowości klimatycznej, do której będą kierowane chorowicie dzieci pocztowców z całego okręgu krakowskiego.

PODZIĘKOWANIE

Serdeczne podziękowanie wyrażam Naczeln. Urzędu p.-t. J. Siedziwo i Prezesowi Zw. Pr. Poczt. St. Ostrożyskiemu, oraz pracownikom U. p.-t. Siedlce 1, za otrzymanie książeczki P. K. O. w sumie 50 zł.

E. Korós.

Rozmach w pracy godny podziwu. A co najwazniejsze, że rozmach ten i przykład od góry począł przyciągać nieulnych i obojętnych, tak, że Krakowska Rodzina Pocztowa będzie w niedalekiej przyszłości potężnym stowarzyszeniem.

Życzę by sobie tylko należało aby w podobne rodziny związało się społeczeństwo pocztowe całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak dzieci czuły się na opisaną wyżej półkolonię ilustruje niniejsze podziękowanie wygłoszone przez jedno z dzieci w czasie uroczystego zamknięcia półkolonii:

„Nadszedł dzień, w którym musimy rozstać się i pożegnać na długi czas a może i na zawsze. Pożegnaj mamy Czcigodnego Grono Opiekunów naszych i ukochaną kolonję.

Chwile beztroskie, pełne szczęścia, swawoli i pustoty minęły już, pozostawiając w sercach naszych przemiłe i niezatarte wspomnienie. W krótkich nieudolnych słowach trudno wypowiedzieć to, co czują nasze dziecięce serca, ale do Stóp Potężnego Stwórcy Wszechświata popłynię jedna więcej cicha, gorąca modlitwa o łaski dla naszych Dobrodzici.

W tym dniu ostatnim pragniemy serdecznie podziękować Twórcom tak wielkiego dzieła, jakim była nasza półkolonia wakacyjna, a w szczególności Inicjatorowi Panu Prezesowi inż. Gostwickiemu za Jego ciągłą pamięć o nas, Przewodniczącemu Pani Pułkownikowej Szpaczynskiej, której dobroć i przychylność — względem nas odczuwaliśmy na każdym kroku. Serdecznie podziękowanie składamy także Panu Wiceprezowi Laidlerowi i bardzo Drogiemu i Kochanemu Panu Dyrektorowi Jarzynie, który przez cały czas trwania naszej półkolonii darzył nas troskliwo, ojcowską opieką, a jego wizyty były nam ogromnie mile. Również bardzo dziękujemy naszej opiekunce, która położyła dla nas tyle trudu i Paniom Matkom, za ich ołnarza pracę i wszystkim innym, którzy w jakikolwiek sposób okazali nam swoją życzliwość.

Nabrałmy sił na nowy rok szkolny, czujemy się bardzo dobrze, jesteśmy zdrowi i weseli i mamy nadzieję, że w przyszłym roku w czasie wakacji spotkamy się znówu, aby zacerpnąć siły na dalsze życie“.

osobnikami dla porządku prawnego niebezpiecznymi zrodziła myśl, n. b. zrealizowaną w niektórych ustawach karnych, orzekania kar pozbawienia wolności na czas zgóry nieokreślony, czy też, jak to czyni kodeks karny norweski, przedłużania kary pozbawienia wolności.

Polski kodeks karny, krocząc drogami, już wytkniętymi przez kodyfikacje nowocześnie, przewiduje środki zapobiegawcze w szerokim zakresie. Kodeks przewiduje stosowanie środków zapobiegawczych wobec przestępców psychicznie chorych, alkoholików, narkomanów, nałogowych proźniaków, wreszcie recydywistów oraz przestępców zawodowych lub z nawyknięcia.

W myśli postanowień naszego kodeksu, Sąd ma możność zarządzić umieszczenie w zamkniętym zakładzie dla psychicznie chorych lub w innym zakładzie leczniczym osobnika z powodu niebezpieczności nieodpowiedzialnego, jeśli uzna, że pozostawienie go na wolności grozi niebezpieczeństwem porządkowi prawnemu, Sąd przytem nie jest związany żadnymi ograniczeniami ustawowymi.

Następnie jeśli chodzi o przestępców,

działających ze zmniejszoną poczytalnością, nie zwolnionych od odpowiedzialności, lecz korzystających w zasadzie z przywileju złagodzenia kary, Sąd, oprócz kary, może orzec umieszczenie w odpowiednim zakładzie leczniczym, jeśli uzna, że osobnik, działający ze zmniejszoną poczytalnością, może, pozostawiając na wolności, być groźny dla społeczeństwa. W tym wypadku osobnika takiego umieszcza się *przedewszystkiem* w zakładzie leczniczym, w którym czas pobytu nie jest zgóry określony (nie krótszy jednak od roku). Po zwolnieniu z zakładu następuje wykonanie właściwej kary, Sąd jednak zawsze, jeśli uzna, że wykonanie kary pozbawienia wolności nie będzie celowe, może orzec zwolnienie przestępcy o zmniejszonej poczytalności od odbycia kary. Jeżeli przestępstwo pozostaje w związku z nadużywaniem napojów wysokolewnych lub innych narkotyków, to Sąd, niezależnie od tego, czy ma do czynienia z osobnikiem całkowicie niepoczytalnym, czy o zmniejszonej poczytalności, czy też z osobnikiem zupełnie poczytalnym (ten wypadek będzie rzadszy) — może zarządzić, by sprawcę, po ewentualnym odbyciu kary, umieszczonego w odpowiednim zakładzie lec-

nicznym. Maksymalny czas pobytu w takim zakładzie kodeks ustala na lat dwa.

W dalszym ciągu postanowień o środkach zapobiegawczych czytamy, że Sąd może zarządzić, by po odbyciu kary, umieszczonego przestępcę w domu pracy przymusowej na przeciąg lat pięć, jeżeli czyn pozostaje w związku z wstrętem do pracy. Jeżeli w trakcie pobytu w domu pracy przymusowej następuje poprawa, Sąd może po upływie jednego roku zarządzić zwolnienie. Wreszcie kodeks przewiduje umieszczenie, po odbyciu kary, w specjalnych zakładach dla nieopornych — recydywistów i przestępców zawodowych lub też z nawyknięcia, o ile po stwierdzeniu ich na wolności grozi niebezpieczeństwem porządkowi prawnemu. Zamknięcie w takim zakładzie trwa w miarę potrzeby, w każdym razie najmniej 5 lat. Po upływie każdego pięciolecia Sąd rozstrzyga, czy pozostawienie przestępcy w zakładzie na dalszy okres pięcioletni jest konieczne.

Tak, w ogólnym zarysie, przedstawia się system środków zabezpieczających w polskim kodeksie karnym.

(D. c. n.)

Władysław Rostropowicz

Wyładowania atmosferyczne w radio

Błyskawica, rozdzierająca firmament niebieski i towarzyszący jej potężny grzmot; oto jedno ze wspaniałych zjawisk przyrody, które zawsze wywierały wstrząsający wpływ na ludzkość. Poprzez wieśnięcia i zabobony, nauka potrochu uchylała rąbek tajemnicy pochodzenia tych zjawisk i zrozumiałszy ich istotę, znalazła sposoby, zabezpieczające od szkodliwych skutków uderzeń pioruna. Chmury, zawieszone w przestrzeni, ziemia, niosą w sobie pewien ładunek elektryczności, dodatkowo lub ujemniej. Pomiędzy temi dwoma rodzajami ładunków — elektryczności, istnieje nieprzerpnięta dążność złączenia się i znutralizowania. Gdy ładunki te dojdą do pewnej wielkości, napięcie między nimi dochodzi do takich wielkości, iż przewyciężą wszelki opór dzieliący je i oczom naszym ukazuje się oślepiający wężowy błysk, po którym słyszemy mniej lub więcej ogłuszający grzmot. Oba te zjawiska występują równocześnie, tylko widzimy najpierw błysk, a potem słyszemy towarzyszący mu grzmot... Odbiorniki radiowe również dają nam o tem znać przez ostre trzaski, słabszy lub silniejszy, w zależności od odległości miejsca wyładowania.

Waż byskawicy, trwający przeciętnie 2 tysięczne sekundy i rozciągający się na przestrzeni 3 — 5 km., to swego rodzaju ogromna antena, drgająca prądem o natężeniu dziesiątków tysięcy amperów. Cóż więc zdziwnego, iż chwytamy te drgania przy pomocy naszych anten? Jak wykazały badania na całej kuli ziemskiej, w każdej chwili, rozlega się 1800 grzmotów błyskawicy; widzimy stąd jak ważną rolę odgrywają one w zaburzeniach naszego odbiornika, jak również jasnym jest czemu zaburzenia te wzrastają w miarę zbliżania się lata i są tem bardziej przewlekłe, im bliższe równika. Ale na tem nie ogranicza się jeszcze wpływ wyładowań atmosferycznych. Z chmury lub rzadziej

z ziemi wypadła iskra elektryczna, świetlany wąż, który w swej drodze rozgałęzia się w zależności od towarzyszącej mu jonizacji powietrza i dobiega do ziemi. Iskra ta szuka kierunków o najmniejszym oporze. Do takich należą wszelkie sterujące nad odcieniami ostrza metalowe i na tem polega konstrukcja piorunochronów. Są to naturalne uławienienia odpływu elektryczności do ziemi.

Anteny nasze są także pewnego rodzaju piorunochronami o ile są uziemione, posiadają jednak własności łagodnego odprowadzenia ładunków elektryczności atmosferycznej do ziemi, stąd przestroga, by anteny uziemiać w czasie nadchodzącej burzy oraz wieczorem, nie wiemy bowiem, czy burza w nocy nie nadciągnie. Anteny powinny posiadać odgromniki, uławiające automatycznie ten odpływ wyładowań elektrycznych. Następuje ono nieraz z wielką siłą przy pogodnym niebie, na skutek dalekich silnych wyładowań, podczas gdy niczem nie uprzedzeni nie uziemiały anteny. Stojąmy się zatem do poniższych wskazówek, a będziemy spokojni, że nas ominie niebezpieczeństwo:

1. Uziemiajmy antenę podczas burzy, i — gdy nie korzystamy z aparatu.
2. Przy zakładaniu anteny pamiętajmy, że musimy posiadać przełącznik, łączący antenę z odbiornikiem lub z ziemią.
3. Przełącznik powinien być wyposażony w odgromnik.
4. O ile przełącznik nie posiada odgromnika, to łączyć niezależnie odgromnik. Służy on do automatycznego odprowadzania zbyt silnych wyładowań.
5. W czasie burzy wyłączmy odbiornik, szczególnie, gdy słuchamy przez słuchawkę.
6. Przy uziemianiu anteny podczas burzy, nie dotykajmy palcami metalowej części przełącznika.

maczy, przedstawianiu wniosków, urabianiu opinii, krzewieniu ducha solidarności i t. d. Te zadania ośrodków lokalnych są bardzo doniosłe, nie mogą jednak żadną miarą przeszkadzać lub utrudniać wypełniania tego obowiązku wobec centrali, jakim jest dostarczanie jej środków dla wykonywania jej zadań naczynych. Ten obowiązek nie jest zresztą, i to należy zupełnie etasowco podkreślić, niczem innem, jak obowiązkiem wobec całej organizacji, prace centrali są prowadzone nie dla jej własnego dobra lub potrzeby, bo takie dobro lub taka potrzeba wogóle nie istnieje, lecz dla dobra wszystkich zrzeszonych (a nawet i niezrzeszonych) pracowników, a jedynie rodzaj tych prac jest taki, że muszą być wykonane przez organa centralne. Wobec tego obowiązki wobec centrali są obowiązkiem wobec całości organizacji, i jako takie dają winy na czołowym miejscu obowiązków organizacji.

„Głos Nauczycielski”, organ Związku Nauczycielstwa Polskiego, omawia w artykule p. t. „Najcięższy rok” warunki w szkolnictwie powszechnym i stwierdza, że w lecie roku ubiegłego utracił stan nauczycielski wskutek gwałtownego załamania się dochodów Skarbu Państwa ponad 4 tysiące etatów nauczycielskich. Mimo tak dotkliwego uszczuplenia sił nauczycielskich zdolano:

z malemi stratami uchronić od załamania się przez najcięższą — powszechność nauczania. Zdolaliśmy dokonać tego dzieła wbrew wszelkim materialnym obliczynom horekopolu, wbrew wszelkim pesymistycznym przewidywaniom — wbrew nawet logice naturalnego porządku rzeczy. Rozporządzając bowiem dziś mniejszą liczbą etatów, niż w r. 1929-30, zdolaliśmy w międzyczasie objąć nauczaniem niepełna nowy milion dzieci szkolnych.

W jaki to stać się mogło sposob? Otóż same liczby mówią za siebie. Gdy w r. 1929-30 na 1 nauczyciela publicznej szkoły powszechnej wypadło 50,4 uczniów, to w roku następnym — 1 nauczyciel był obciążony 51,4 uczniami, w ubiegłym roku szkolnym — 58,7 ucz., a w roku obecnym przeciętne obciążenie nauczyciela przekroczyło znacznie liczbę 60 dzieci.

„Głos Nauczycielski” kończy swe uwagi, pisząc:

Nie zawiedliśmy dotychczas. Uchronić zdolaliśmy od załamywania wielkości narodu, dumę swego serca — szkołę powszechną. W momencie najcięższego szkolnego i spelnia swego zadania. Zrobiliśmy wszystko, co leży w granicach ludzkich możliwości.

Jednak by te ofiary nie stały się bezpłodne dla wszystkich raz jeszcze przypomnielić musimy, że wyzerpalimy wszystkie środki i sposoby, by szkoła nasza istotnie powszechną być mogła, wyzyskane zostały wszystkie siły, by nie dopuścić do obniżenia jej poziomu, a przez to i do obniżenia jej znaczenia, jako podbudowy jednolitego ustroju szkolnictwa.

Jeśli nasza nadudrżka niewiele miały na nie pojąć na marne, musi państwo i społeczeństwo przyjąć nam natychmiast z pomocą. Tęgo domagamy się w imię becznej wartości naszego wizerunku, w imię poniesionych przez nas ofiar.

„Głos Kolejowców”, organ Zjednoczenia Kolejowców Polskich omawia w artykule p. t. „Przed walnym zjazdem”, bilans pra-

CO PISZE PRASA ZAWODOWA

Na zjazdach organizacyjnych dyskutuje się często o stosunku między Kołami czy ośrodkami lokalnymi a centralą organizacji. Kwestie te stanowią zawsze aktualny i niewyczerpany temat dyskusji. O kulturze stosunków organizacyjnych pisze „Życie Urzędnicze”, organ Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w artykule p. t. „Całość i części”.

Wydziwny od rozważania sprawy zakresów kompetencji, a raczej zasięgu i możliwości pracy zawodowej, która wszak jest istotną treścią i celem organizacji zawodowej, jest raczej, uzasadniająca istnienie organizacji. Ta praca niewątpliwie w łwiej części ciąży na ceterali organizacji.

Ten stan rzeczy nie wynika, bynajmniej ani z jakiejś nieudolności lub indolencji ośrodków lo-

kalnych, jak również bynajmniej nie wynika z zachłanności lub ekskluzywności ośrodków centralnych. Przyczyną przesuwania się punktu ciężkości pracy w stronę organów centralnych leży poprostu w samej naturze, w samej treści tej pracy: w ruchu zawodowym istnieje cały szereg problemów, które mogą być załatwiane tylko przez władze, czy organa centralne.

Jakie zadania muszą spełnić ośrodki lokalne?

Ośrodki lokalne mają znaczny zakres inicjatywy i obserne pole działania, głównie w zakresie samopomocy, życia kulturalnego i towarzyskiego oraz propagandy organizacyjnej. Poza tem, rzecz oczywista, obowiązkiem i zadaniem ośrodków lokalnych jest współdziałanie z centralą w akcjach ogólnych, np. w dostarczaniu materiałów i infor-

Zakłady Akumulatorowe systemu TUDOR Sp. Akc.

Warszawa, ul. Złota 35, tel. 404-94

POLECAJĄ WSZELKIEGO RODZAJU BATERJE AKUMULATOROWE

cy zawodowej. Po trzech latach znou związkowej, Walny Zjazd Delegatów ma dokonać zbiorowego bilansu prac, dokonanych i ustalić wytyczne działalności organizacyjnej na przyszłość.

Pismo to m. in. pisze:

Wielki to dzień w życiu organizacji! Społeczność zawodowa żyje i rozwija się na zasadach demokracji zaś ogółu ustala ocenę wyników przebiegu i tenże zaś ogół wytycza kierunki i zasady pracy przyszłej. Wola powszechności organizacyjnej decyduje o wszystkich: ona stanowi najwyższy trybunał, rozstrzygający głosami większości sprawy organizacyjne. Ta wola ogółu, wyrażona głosami delegatów, musi działać świadomie, w pełnym poczuciu odpowiedzialności, jasnym zrozumieniem dobra organizacyjnego, z trzeźwym rozumieniem ogólnych warunków, w jakich organizacja pracowała i w jakich w przyszłości będzie zmuszona pracować. Ta wola musi być wola ogółu i wszelkich słabości, od tendencji, od wszelkich zewnętrznych podstępów, od sympatii i antypatii. Tylko bowiem wówczas uniknie omyłek, błędów i powtórzeń, a da organizację te zdrowe dyspozycje, które, zapewniają jej rozwój i potęgę.

„Czasopismo”, organ Związku Umysłowych Pracowników Kolejowych, pisze w artykule p. t. „Potrzeba doraźnej pomocy” o konieczności poczynienia pewnych zapasów na zimę i o znacznych wydatkach na kształcenie dzieci. Pracownik państwowy patrzy przeżartym wzrokiem na nieumknięte płatności i zniknąć nie widzi pomocy, ani zapowiedzi ratunku.

„Czasopismo” stwierdza, że pracownik państwowy, który niedawno mógł jeszcze zaryzykować pożyczkę w złusznym przypuszczeniu, że zdoła płacić procenty i raty, nie może obecnie poświęcić sobie na taką lekkomyślną. Przy silnej obciążeniu i tak wogóle, nie uczyniono niczego, by zmniejszyć koszty utrzymania i artykułów codziennej potrzeby. Więcej, że strony potężnych koncernów, które czaszą się opieką żarłą, pojawiły się głosy, że jedną z dróg polepszenia sytuacji gospodarczej jest zwężenie cen. Również monopol państwowy nie przeprowadził zniżek, jakkolwiek puszczają w prasie o dłuższym czasie różnorodnie w tym kierunku zapowiedzi.

Słowo więc nie bieda, lecz bezpardonowa zezdra, wciągnęli się do domu pracownika państwowego, skoro nie czyni się nic, by użyć dóbr urzędnika, sytuacja materialna nasza przedstawia się beznadziejnie i budzi uzasadnioną obawę o los pracującego inteligenta i związanych z nim rodzin. Głębokość, poczynione na obciążeniu poborów są bez porównania mniejsze od szkody, jaką państwo wyrządza nadra, ponoszącą się w szerokiach sferach pracowniczych poczynając od zmniejszonej siły kupna, kończąc przy upadku kultury i stopy życiowej.

„Jutro Pracy”, organ Pracowników Państw., Prywatnych i Samorządowych, porusza w artykule p. t. „3 hasła naczelne”, faktycznie naczelne dziś hasła:

Zaśdka cen.

Umowy zbiorowe,

Iuby pracy —

Oto trzy hasła naczelne, których realizacja staje się naszym programem na najbliższy okres, o który też hasła, pod których egidą obchodzimy w roku bieżącym Dzień Pracownika Umysłowego.

Pisaliśmy o nich niejednokrotnie i niejednokrotnie jeszcze do spraw tych będziemy powracać. Dwa pierwsze stanowią w przekonaniu świata Pracy klucz do rozwiązania zagadnień gospodarczych, trzeci stanowi pierwszy etap w ustaleniu miejsca świata pracy w obecnym układzie społecznym.

W panującym chaosie gospodarczym dającej się rozpoznać niepoślednią rolę odgrywa stała kolizja pomiędzy teoretycznym przyjęciem ja-

kiej koncepcji, mającej na celu uleczyć, zaleczyć, czy też poproszą łagodzić epistrazne trudności, a jej praktycznym wykonaniem. Taką właśnie podstawową kolizję etwarza wygłaszane powszechnie zdanie o braku równowagi pomiędzy konsumcją i produkcją. Niema już pewnie ani jednego teoretyka ekonomii, niema również przemysłowca, któryby się nie zgodził, że jednym lekarstwem na depresję gospodarczą jest podniesienie za wszelką cenę apozycji ludności. Wiele ciężkich miesięcy trzeba było przeżyć, trzeba było tego powszechnego zubożenia, by ogłoszone przez Świat Pracy przepowiednie, że obniżenie płac do tem większego doprowadzi kryzysu, sprawdziły się z całą dotkliwoscią. I dziś przestrogi nasze pod adresem fałszywej polityki niżki płac doczekaly się rangi niekwestjonowanej prawdy ekonomicznej.

„Jutro Pracy” domaga się słusznego, by zerwać z obłudną polityką zmniejszania płac, która z kolei zmniejsza konsumcję, kurczy produkcję, by usunąć zupełnie z przed oczu bezradnego przemysłowca pokusę obniżenia płac pracowniczych i robotniczych. Przeciwdziałaj i powstrzymać loczące się błędne kolo może jedynie wprowadzenie umów zbiorowych, które pozwolą ustalić poziom płac, dostosować doł produkcje.

„Kolejarz”, organ Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych, wyraża w artykule p. t. „Dookoła zmian w Mini-

sterstwie Komunikacji”, podziękowanie ustępującemu ministrowi p. inż. Kihnowi za opiekę i dbałość w interesy pracowników kolejowych i jednocześnie przekonanie, że

obecnie po objęciu teki Ministra Komunikacji przez Pana inż. Butkiewicza stosunki, panujące między pracownikami, a Przedsiębiorstwem „Polskich Kolei Państwowych” cechować będzie jeszcze większe zaufanie i wzajemne zrozumienie potrzeb dobra kolejącego, klasy pracującej i poświęcenia ku urzeczywistnieniu idei sprawiedliwosci, miłości i obowiązku obywatelskiego.

Zmiany, jakie się w obliczu nas dokonują będą więc w interesie pracowników, a wysoce poczucie zrozumienia potrzeb ogółu państwowych pozwoli Panu Ministrowi dokonać tych przeobrażeń, na jakie my stara masa pracująca oddawa z utęsknieniem wyzyskujemy.

Od rutynizmu i zaśniedziałosci odróżnia się więc polskie kolejąco, a wynikił sobie nową drogę znaczną nie przez ludo dalekich od poświęceń, zrozumienia i pełnych egoizmu oraz karjerowictwa, ale przez naprawdę męrow fochowych, pełnych sumienia „zawodu i usłudzei administracyjno-organizacyjnych, jak również państwowo-twórczych.

Tęto całym sercem Panu Ministrowi jak i sobie życzymy.

Z życia związku

POŚWIĘCENIE SZTANDARU KOŁA MIEJSCOWEGO W MOŁODECZynie.

Dzień 4 września bieżącego roku zapisany został złotem zgłoszkiem w historii Koła Miejscowego w Mołodeczynie, albowiem w dniu tym uroczystość poświęcono tu szlasy sztandaru związkowy, ufundowany przez członków Koła miejscowego.

W uroczystości poświęcenia sztandaru wzięli udział p. p. wiceprezes Wileński Dyrekcji P. i T. inżynier Nowicki, jako osobisty przedstawiciel P. Prezesa Dyrekcji inż. Zuchowica, poseł Stangiercia Józef, prezes Zarządu Głównego, kol. Borzewska Irena, ezakbnik Zarządu Głównego, kol. Edward Markiewicz, Prezes Zarządu Okręgowego w Wilnie; ponadto przedstawiciele miejscowych władz wojskowych i ewylnych z p. Olszewskim Miroslawem, Starszą powiatowym, na czele, p. Starostka Ewa Olszewska, p. major Dziubek, z ramienia Dowódcy 86 p. Strzelców Mińskich, p. Kalinowski Hrzisto, p. Józef Ślaski, naczelnik urzędni pociągów Mołodeczynie, i Małanku, Naczelnik stacji kolejowej p. Karlinierz Bujnowski, Dyrektor Gimnazjum p. Władysław Wawrzyk z Małanki, Ka, Kapelan 86 p. p. Władysław Malawski, oraz inni przedstawiciele organizacji społecznych i wielu zaproszonych gości.

Uroczystość rozpoczęła się pochodem z urzędu pocztowego do Kościoła Parafialnego na wabiństwo, które odprawił Ks. Kapelan 86 p. Wł. Malawski i który we wzniosłym przemówieniu do pocztowców — wykazywał doniosłą ich rolę w organizacji państwowej.

Po poświęceniu sztandaru, przed gmachem gimnazjum państwowego im. T. Zana nastąpiła wspólna fotografia, poczem przystąpiono do wbiwania w drzewce sztandaru gwózdzi pamiątkowych. Dwieście zgórą gwózdzi, ufundowanych przez poszczególne osoby, rodziców chrzestnych oraz szereg organizacji zawodowych i państwowych — wymownie świadczy o zaufaniu i sympatii społeczeństwa jakim cieszy się na kresach nasza organizacja zawodowa.

Następnie w sali kina 86 p. „Bałke” odbyła się uroczysta akademja, rozpoczęła „Kochanowcem” przemówieniem prezesa Koła kol. Banaszew-

skiego, który na wstępie powitał przybyłych gości, oraz odczytał nadesłane telegramy gratulacyjne i pisma, poczem streścił historię powstania i rozwoju Koła. Po tem przemówieniu zabrał głos p. inż. Nowicki, który w imieniu Prezesa Dyrekcji P. i T. życzył Związkowi owocnej pracy dla dobra Państwa i złożył na ręce prezesa Koła serdeczne uznanie dla Zarządu. Następnie przemawiał p. Starosta Olszewski, podkreślając znaczenie organizacji dla dobra Państwa, oraz kol. Prezes Stangiercia, który w dłuższym przemówieniu okolicznościowo wskazał, że ta uroczystość jest jeszcze jednym przykładem rozwoju i siły duchowej Związku Pracowników P. i T. wśród pocztowców na Kresach.

Po przemówieniach przedstawiciele władz i organizacji — kol. Demidowiczówna zadeklarowała wiersz Or-Ota p. t. „Pieśń nie zapomni...”, poczem kol. Sawalewicz zadeklarował wiersz p. t. „Prokuratorem Ojczyzny” Kleszczyńskiego.

Pod deklaracjach tych, orkiestra 86 p. pod batutą porucznika Michałowskiego odgrała Polonez A-Dur Chopina i „Figle Bandytów” — Zuppe.

Akademja zakończona została odpiewaniem przez Chór Kolejowy „Ognisko” pod kierownictwem p. Smolskiego utworów: „Polskie Szlany na Kremlu” — Lachmana, „Pieśń Ryccera” — Moniuszki i Mazura — Nowowiejskiego.

Następnie Prezes Zarządu Głównego, kol. Poseł Stangiercia, wyczytał sztandar kol. prezesowi Banaszewskiemu, który z kolei przekazał sztandar kol. Szafrykowski Władysławowi — chorążemu Koła, wznosząc okrzyki na cześć Najbliższej Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta Mościckiego, Pana Marszałka Piłsudskiego, Pana Ministra Boernera, oraz na pomyślność Związkowi.

Pod Akademję — w sali gimnastycznej odbył się wspólny obiad delegatów i zaproszonych gości, gdzie przy panującej ogólnie miłej atmosferze wzniesiono toasty na cześć p. Prezesa inż. Zuchowicza, wiceprezesa Nowickiego, oraz kol. kol. posta Stangiercia i p. Ireny Borzewskiej, p. Starosty Olszewskiego z Małanki, Dyrektora Wawrzyki i prezesa Koła kol. Banaszewskiego.

Uroczystość zakończona została balem w auli gimnazjalnej, z którego dochód przeznaczone na budowę kościoła garnizonowego w Mołodeczynie.

CZESTOCHOWA.

Dnia 24 lipca b. r., odbyło się roczne walne zebranie członków Koła Miejsowego w Czelstochowie.

Zebranie zgaił prezes ustępującego Zarządu kol. Pietrasieński witał prezesa Zarządu Głównego kol. posła Stangreiciaka, prezesa Zarządu Okręgowego kol. Kaznowskiego jak również i zebranych licznie członków Koła, poczem przedstawił krótko cel zebrania i scharakteryzował w kilku słowach ogólne położenie Państwa na przetrwanie światowego kryzysu gospodarczego zakończył swe przemówienie zainstowaniem „Roty” Konopnickiej, którą obecni podjęli chóralnie i z mocą. Po odpiewaniu „Roty” na przewodniczącego jednogłośnie wybrano kol. posła Stangreiciaka, na zastępcę kol. Mayera, na asessorów kol. Miedziejewskiego i kol. Tyłewskiego; sekretarzem kol. Sikorski.

Kol. Pietrasieński składając sprawozdanie z działalności Zarządu Koła za rok 1931-32 zaznaczył, że Zarząd Koła starał się zawsze przyjąć z pomocą kolegów, w niektórych wypadkach nawet i nieczłonków Koła i wszelkie sprawy załatwiać w większym pomysłowości dla kolegów, przyzem scharakteryzował obecną ciężką koniunkturę, w której praca Zarządu Koła wymagała wielkiego wysiłku. Kol. Pietrasieński podkreślił, że Zarządy: Główny i Okręgowy zawsze stały na wysokości swego zadania, gdyż w każdej sprawie w jakiejby się ustępujący zarząd nie zwrócił zawsze otrzymał wyczerpujące wyjaśnienia, jak również stwierdził, że wszelkie sprawy kolegów były szybko i w większości wypadków pomysłowo załatwiane.

Z kole przystąpił do sprawozdania ekarbnik Koła kol. Stach przedstawiając stan kasowy Koła, Kasy Samopomocy, Kasy pogrzebowej i Biljoteki.

Następnie udzielono głosu przewodniczącemu komisji rewizyjnej kol. Miedziejewskiemu, który stwierdził zgodność i realność poszczególnych pozycji rachunków kasowych i wyraził pełne uznanie kol. ekarbnikowi Stachowi za wzorowe prowadzenie ksiąg i rachunków oraz za niezmordowaną pracę oddaną dla dobra Związku i Kasy Samopomocy. Następnie kol. Miedziejewski imieniem Komisji Rewizyjnej poświadczył wniosek o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.

Po udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi zabierali głos kol. Stangreiciak i kol. Kaznowski, którzy w swych przemówieniach scharakteryzowali działania i postępy w pracach związkowych.

Po przełożeniu godzinem przemówieniu kol. Stangreiciaka i kol. Kaznowskiego przystąpiono do wyborów nowego Zarządu, który ukonstytuował się następująco:

Pietrasieński Feliks — prezes, Mayer Eugeniusz — I wiceprezes, Wodzyński Marian — II wiceprezes, Sikorski Władysław — sekretarz, Stach Stanisław — ekarbnik, Greszta Jan, Rydzówna Irena, Łucki Stanisław i Sokolowski Władysław — członkowie Zarządu; zastępcy: Kowalski Stanisław, Tyras Edward, Wachala Mieczysław i Skępiec Paweł.

Komisja Rewizyjna: Miedziejewski Bolesław,

Faracik Wincenty i Tyłewski Władysław; zastępcy: Dudziński Bronisław i Ściepiński Antoni.

W wolnych wnioskach poruszono sprawę subtytułów, na którą kol. Stangreiciak udzielił wyczerpujących wyjaśnień, poczem, po złożeniu przez przewodniczącego życzeń nowo wybranemu Zarządowi — dalszej pomysłowości i owocnej pracy organizacyjnej — zebranie zostało zakończone w miłym nastroju koleżeńskim.

KROLEWSKA HUTA

Pierwsze zebranie konstytucyjne mającego się utworzyć Koła Miejsowego II (niższych funkcjonariuszów) w Królewskiej Hucie zgaił z ramienia zwolenników tej organizacji kol. Madeja Teofil witał prezesa Zarządu Okr. kol. Lubońskiego z Katowic i sekr. Koła Miejsowego I z Król. Huty koleżę Zielonką, oraz wszystkich zebranych.

Po zagęgnięciu wygłosił kol. Madeja krótkie przemówienie o celu zwolnienia tego zebrania i wyraził swój żal pod adresem dotychczasowej organizacji niższych pracowników, nie stojącej na wysokości swego zadania.

Przemawiał przede wszystkim w kierunku złagodzenia oba obowiązków pocztowych w jedną całość, jak tego wymaga celowość związku, zachęcił wszystkich obecnych do urzeczywistnienia zasady tworzenia całości związkowej dla produktywności pracy, która właśnie leży w resposulencji.

W tem duchu przemawiał następujący delegat:

kol. Stolorz i Potocki i kolega prezesa Zar.

Okręgowego Luboński. Ostatni omówił obszerniej

działalność obydwu związków pracowników pocztowych, podkreślając, że, ze wyniki pomajemy bliżej,

kiedy poznamy zdobyte widoczne każdemu, jak zakup domów zdrowotnych, budowę domów

związkowych i t. p.

Kolega Luboński między innymi poruszył osobie

bię zapłatywania na temat jennego funkcjonowa

nia aparatu administracyjnego Zar. Okręg. Zw. Niższych

pracowników, co w konsekwencji wywołało burzliwy

ustęp.

Przemawiał liczni mówcy, poczem kol. Zielonka

wyraził nadzieję, że pomimo trudnego początku dojdzie

z czasem do stworzenia siłnego Koła i życzył inicjatorom

pomysłowości w dalszej pracy.

Po złożeniu deklaracji przez niektórych obecnych

zwolenników i wybraniu tymczasowego Zarządu zakończył

przewodniczący zebrania.

SŁONIM

Dnia 4 października 1932 r. odbyło się Walne Zebranie członków Koła Miejsowego w Słoniemiu.

Zebranie zgaił prezes Koła Miejsowego Nikodem Gościejew, witał zebranych i życząc pomysłowych obrad. Na przewodniczącego wybrano jednogłośnie kol. Jana Rutkowskiego, Naczelnika Urzędu, zaś na sekretarza kol. Zenona Topoleckiego.

Sprawozdanie Zarządu Koła za ubiegłą kadencję wygłosił prezes Zarządu kol. Gościejew, ujmując całość w słowach krótkich i przekonywujących o potrzebie jaknajwiększego zasilania szeregów naszej organizacji, a to z powodu zaobserwowanego w ostatnim czasie odpływu członków i braku zainteresowania pracą organizacyjną. To też Walne Zebranie uchwaliło wyrazić ubolewania tym

ważystkim członkom, którzy nie wzięli udziału w dorocznym zebraniu. Sprawozdanie kasowe zdał kol. Dubinieć, z którego wynika, że Koło ma do rozporządzenia na dzień 4 IX 1932 r. 321 zł 70 gr. w gotówce oraz 50 zł niespłaconego długu. Następnie kol. Budnik zdał sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej, stwierdzając, że naogół działalność Zarządu była sprawowana sprężyście.

W toku dyskusji nad sprawozdaniami zabierali głos kol. Sawicki, Gościejew, Dubinieć, Topolski i inni. Po wyczerpaniu tematu Komisja Rewizyjna wysnuła wniosek o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi, który to wniosek został przyjęty jednogłośnie.

W wyniku wyborów do Zarządu Koła zostali wybrani przez aplikację kol.: Gościejew, Sawicki, Dubinieć, Topolski i Frackiewicz; zaś do Komisji Rewizyjnej kol.: Rutkowski, Surawy, Budnik i Bodzinski.

Walne Zebranie uchwaliło by na Zjazd Okręgowego Związku Pracowników Poczty i Tel. w Włocławku powołać nowo wybranego Prezesa Zarządu Koła. Walne Zebranie wielokrotnie głosząc użycie doniosłość inicjatywy kol. Rutkowskiego Prezesa Oddziału P. W. i W. F. o założeniu świetlicy, która ma być ogniskiem kulturalno-oświatowym, uchwaliła konieczność poparcia finansowego, upoważniając nowo wybraną Zarząd Koła do wymierzenia wysokości zafranzowanej sumy.

Przewodniczący Zebrania kol. Rutkowski zamykając obrady, w dłuższym i rzeczowym przemówieniu podkreślił doniesione znaczenie rozwoju naszej organizacji, apelując do tych wszystkich członków i nie członków, by jedni jako już czynne jednostki chętnie współpracowali dla dobra organizacji i własnego pożytku, zaś drudzy biorąc przykład ze swoich kolegów i korzystając ze wszystkich dobrodziejstw, jakie Związek daje winni licznie zasiląć tę organizację, która pracuje jedynie dla ich dobra. Na zakończenie kol. Rutkowski życzył wszystkim zebranim życzył owocnej i pomysłowej pracy.

PODZIĘKOWANIE

Zarząd Główny Związku Prac. Pocz. i Telegrafów i Telefonów w Warszawie wyraża najgorętsze podziękowanie P. P. Naczelnikom i Personelowi niżej zamieszczonych Urzędów i Agencji za zajęcie się zbiorą Noworoczną w 1932 r.

1. Biła k. Rawy Maz.	17,—
2. Bliżyn	34,50
3. Budslaw	109,—
4. Choroszcz	13,20
5. Czechowice	24,70
6. Czempiń	55,04
7. Hajnówka	131,—
8. Jabłonna k. Warszawy	50,60
9. Janowo k. Chorz.ł	11,50
10. Karasin k. Maniewicz	6,50
11. Krasówka	47,—
12. Łaskowice	7,—
13. Leszno I	115,50
14. Lida I	29,20
15. Łągow k. Staszowa	12,20
16. Łęczyca	94,50
17. Mszana Dolna	12,75
18. Nowy Korczyn	15,—
19. Oberlany	20,—
20. Osie	39,50
21. Platerowo	20,—
22. Przytyk	13,—
23. Rogów k. Kuluszek	60,—
24. Solec n. Wisłą	20,—
25. Trzebinia 2	78,—
26. Trzemeszno	6,—
27. Wiskitki	3,50
28. Witaszycze	39,—
29. Zakliczyn n. Dunajcem	40,—
30. Zduńska Wola	24,—

Ogółem 1149,19

FABRYKA MEBLI STYLOWYCH

M. ZALEWSKI i S-ka

Warszawa, Skłerniewicka Nr. 5. Telefon 447-34.

MAGAZYN FABRYCZNY I ZARZĄD FIRMY

Warszawa, ul. Królewska Nr. 9. Telefon 633-30.

Dawniej Sp. Akc. „D Y M M E K”

OFIARY

na „Złoty Łańcuch „Uzdrowiskowy“

Saldo z przeniesienia: złotych 7.220,11.

Mkn. (w złocie) 10,—.

Dolar ameryk. 1,—.

Nr. 899. Zł. 3,— — Zarząd Koła Miejsowego w Jarocinie.

Nr. 900. Zł. 3,— — Zarząd Koła Miejs.

w Chelmie lub. zamiast stycznia noworocznych.

Nr. 901. Zł. 10,— — P. Balcerak Henryk.

Nr. 902. Zł. 8,— — Pracownicy U. p. Brzozów.

Nr. 903. Zł. 1,— — P. Łopaliński Daniel — Platerowo.

Nr. 904. Zł. 10,— — Firma „J. Eftroimson, Grodno“ jako satysfakcja dla urzędnika z powodu zejścia w dn. 28.1.32 przy odbiorze korespondencji.

Nr. 905. Zł. 3,— — P. Orzegowska Halina, Telef. Międzyim. Warszawa.

Nr. 906. Zł. 5,— — P. Gintowt Stanisław — U. p. Wilno 7.

Nr. 907. Zł. 20,— — N. N.

Nr. 908. Zł. 14,90 — Pracownicy U. p. Chlewska.

Nr. 909. Zł. 50,— — Przy likwidacji pewnej sprawy honorarjowo wpłacono za pośrednictwem nac. U. p. Lubieźów P. Słomiaka Włodz. i n/f. P. Foljewskiego Józefa.

Nr. 910. Zł. 50,— — Z okazji Imienin Nacz. Urzędu — pracownicy U. p. Grodno 1.

Nr. 911. Zł. 5,— — P. K. Swiderski za pośrednictwem Nacz. U. p. Warszawa 1 P. Radey, W. Rogaczewskiego.

Nr. 912. Zł. 17,60 — P. Edwin Rydzewski Grodek k. Mołodczyna z racji otrzymania spadku.

Nr. 913. Zł. 1,20 — U. p. Oborniki.

Nr. 914. Zł. 14,— — P. Joni Brudar, emer., Poceżów.

Nr. 915. Zł. 50,— — P. Abram Kligier, Mlyn Orłow, Chelm. lub.

Nr. 916. Zł. 1,95 — P. Lejbus Kohn, ul. 1 Maja, Żyrardów, za ubliżenie pracownikowi na służbie.

Nr. 917. Zł. 5,— — Za pośrednictwem U. p. Warszawa 1, firma B-cia Geldner, ul. Leszno 11, Warszawa.

Nr. 918. Zł. 2,45 — P. Jatkowski Piotr — Troki.

Nr. 919. Zł. 1,— — P. Roman Baran, wójt gm. Dąb, jako satysfakcja dla U. p. Libiąż Mały.

Nr. 920. Zł. 2,— — P. Droszcz Tomasz, ul. Św. Ducha 103, Inowrocław.

Nr. 921. Zł. 5,— — P. Kwietniewski Stanisław asyst. U. p. Modlin.

Nr. 922. Zł. 10,— — P. Tydor Maksymilian, ul. Mostowa 8 za pośrednictwem U. p. Grodno 1.

Nr. 923. Zł. 25 — P. Hircz Icek na skutek wycofania skargi sądowej wałenskiej przeciwko niemu przez st. asyst. U. p. Błonie P. Witolda Pfeiffera.

Nr. 924. Zł. 5,— — P. Żurkowski Ludwik za pośrednictwem P. J. Wesołowskiego kontrolera U. p. Sosnowiec 1.

Nr. 925. Zł. 5,— — P. Tydor Maksymilian, ul. Mostowa 8, za ubliżenie urzędnikowi U. p. Grodno 1.

Nr. 926. Zł. 3,— — Za obrazę urzędnika od P. Kurta Buszego za pośrednictwem U. p. Trzemeszno.

Nr. 927. Zł. 5,— — P. Kornowski Maksymilian, Brodnica n. Drwęcą.

Nr. 928. Zł. 18,— — P. Z. Ziembicki, Plac Marjacki 2, Kraków.

Ogółem 7.574,21.

Mkn. (w złocie) 10,—.

Dolar ameryk. 1,—.

KTO NASTĘPNY?

Sprawozdanie cyfrowe SPÓŁDZIELCZEJ KASY POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWEJ PRACOWNIKÓW POCZTY, TELEGRAFU I TELEFONU W WARSZAWIE ZA ROK 1931

Aktywa		B I L A N S		Pasywa
1. Kasa	7.294,37	1. Udziały		147.295,14
2. P. K. O. r-k, czek.	341,48	2. Wkłady obowiązkowe		371.753,99
3. Bank Gospodarstwa Krajowego	451,—	3. „ dobrowolne		13.366,38
4. Bank Związku Spółek Zarobkow.	379,—	4. Lokaty		81.961,57
5. Pożyczki krótkoterminowe	37.447,—	5. R-ki czekowe		39.587,17
6. „ długoterminowe	663.039,25	6. Kapitał zasobowy		16.854,12
7. Dłużnicy	2.123,96	7. „ budowlany		2.652,—
8. Przedstawiciele	495,58	8. „ amortyzacyjny		3.234,66
9. Ruchomości	9.556,81	9. Wierzyciele		84.715,35
10. Papiery procent, z kup. bież.	14.827,20	10. Przedstawicielstwa		7.632,02
11. Koszty ogólne	1.140,—	11. Sumy przechothane		8.321,97
12. Sumy Przechothane	28.970,62	12. Koszty ogólne		1.659,57
13. Procenty	17.207,54	13. Czysty zysk		4.239,87
	783.273,81			783.273,81

ZESTAWIENIE STRAT I ZYSKÓW

1. Wypłacono %/o od wkł. obowiąz.	24.278,58	1. Osiągnięte %/o	86.936,61
2. „ „ „ lokat	7.352,72	2. Zysk na papierach procent.	432,20
3. „ „ „ r-ków czek.	2.159,40	3. Pozostałość zysków z 1930 r.	1.109,56
4. „ „ „ bankom	7.915,82		
5. „ „ „ kap. zasob.	938,—		
6. „ „ „ budowl.	150,—		
7. Amortyzacja ruchomości	955,68		
8. Przepadłe należności	65,68		
9. Różnice kursowe	2.935,62		
10. Koszty ogólne	37.486,88		
11. Czysty zysk	4.239,87		
	88.478,37		88.478,37

ZARZĄD:

RADA NADZORCZA:

Grzywaczewski Stanisław Kietliński Jan
Szwarc Adolf Grochowski Adam
Szparkowski Ludwik Krukowski Lucjan

KSIĘGOWY:

Józef Kozrya

UWAGA: Doroczne Walne Zgromadzenie Członków Kasy, odbyte w dniu 8 maja b. r., uchwa-
liło kilka zmian statutowych, z których najważniejsze są: udzielanie pożyczek długoterminowych na
24 raty (dotychczas było na 12 rat), przyjmowanie osób prawnych na Członków Kasy, oraz organi-
zowanie nowych Przedstawicielstw Kasy w większych skupieniach Pracowników P. T. i T.

genjalnie pomysłana

maszyna do pisania
niema nic łatwiejszego-
do wykazania że maszyna
ta jest bez porównania
lepszą od innych marek-

„WYSTARCZY PORÓWNAĆ PRACĘ”

ROYAL

Royal Typewriters
w Polsce S. A.
WARSZAWA
Al. Jerozolimskie 25.

PODZIĘKOWANIA

Związkowi pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów w Wilnie za okazanie serdecznej pamięci przez postawienie pomnika na grobie mego s. p. męża byłego Prezesa Wileńskiej Dyrekcji P. i T. Mieczysława Ciemołowskiego oraz Panu Prezesowi inżynierowi Karolowi Żuchowiczowi i wszystkim tym, którzy łaskawie wzięli udział w uroczystości poświęcenia pomnika, jak również chorówi i okrzestnie pocztowej składam najserdeczniejsze podziękowanie.

Inżynierowa
JÓZEFA CIEMOLOŃSKA

OD REDAKCJI: Jednocześnie p. inżynierowa Ciemołowska złożyła sto złotych na Sanatorium Związku w Zakopanem, za co niniejszem składamy Jej również serdeczne podziękowanie.

Składam serdeczne podziękowanie wiceprezesa Zarządu Głównego kol. A. Sasowi i p. apl. sąd. Tadeuszowi Kultowskiemu za skuteczną obronę przed Wyższą Komisją Dyscyplinarną przy Ministerstwie Poczty i Telegrafów w Warszawie w dniu 16 września r. b.

Naczelnik U. P. Kowel
Michał Górski

ZAMIANY

1) Kto z kolegów lub koleżanek w XI st. st. z Dyrekcji Krakowskiej Urzędu od III do I klasy zamieni miejsce służbowe na Urząd Poczty Zamość w Dyrekcji Lubelskiej.

Janina Rozlachowa.

2) Który z kolegów okręgu Dyrekcji Lwowskiej urzędu I, II lub III kl. zamieni miejsce służbowe na Sieradz.

Wiadomości: Władysław Siegel, asyst. XI st. st. Sieradz.

3) Kto z kolegów Wydziału Rach. Dyrekcji Wileńskiej, Lubelskiej, Katowickiej lub Gdańskiej w VIII — X st. st. chciałby się zamienić na Bydgoszcz — proszę łaskawie napisać.

Piotr Beger, Bydgoszcz, Dyrekcja Poczty.

Który z kolegów niższ. funkcjonariuszy z Urzędu poczt. Myślenice lub urzędów publicznych, jak: Gdów, Maków, Jordanów, Chabówka, Mszana Dobra, k. Limanowej reflektuje na zamianę z Krynicą, zachęca się łaskawie porozumieć z J. Hynekem Urząd Poczty Krynica Zdrój.

CENTRALA WĘGLOWA BIELSKO ŚL.

Dostawa węgla i koksu dla Urzędów Państwowych i Komunalnych oraz instytucji społecznych na całym obszarze R. P. po oryginalnych cenach kopalnianych.

Zadać oferty.

Redaktor odpow.: W. Godusławski.

KOMUNIKAT

W sprawie kursów korespondencyjnych

Komunikujemy, że ostatnio rozesłany został zeszyt ósmy Kursów Korespondencyjnych. Ktokolwiek z P. T. Uczestników nie otrzymał któregośkolwiek z kolejnych numerów wydawnictwa winien bezzwłocznie reklamować w odpowiednim urzędzie pocztowym, a nie w Zarządzie Głównym Związku, gdyż wszystkie zeszyty wysyłamy na zasadzie prenumeraty pocztowej.

Jednocześnie prosimy o wpłacenie drugiej raty prenumeraty (5 złotych) w pierwszych dniach października, gdyż fundusze zebrane z pierwszej raty zostały już wyczerpane. Do następnego (9-go) zeszytu Kursów załączamy odpowiednie blankiety nadawcze P. K. O.

Wobec tego, że opracowanie szeregu dalszych tematów jest już prawie na ukończeniu, spodziewamy się, że w październiku będziemy mogli wydrukować znaczną ilość zeszytów, gdyż dążymy do tego aby cały otrzymywany materiał redakcyjny jaknajszybciej uprząstwiać naszym P. T. Uczestnikom Kursów.

ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU

Samochody polskiej produkcji Państwowych Zakładów Inżynierji

Typ 114—silnik 4 cyl. 1438 cm³

Mod. 514 — karety 4-osobowe

Mod. 515 — karety 5-osobowe

Mod. 515T — podwozia taksówkowe

Mod. 614 — podwozia półciężarowe

Typ 122—silnik 6 cyl. 2516 cm³

Mod. 522C — karety 5-osobowe

Mod. 524L — karety 7-osobowe

Mod. 621L — podwozia ciężarowe

Mod. 621R — podwozia autobusowe

SAMOCHOODY SPECJALNE PRZEMYSŁOWE,
POŻARNICZE, ELEKTROBUSY, AGREGATY.

POLSKI FIAT S. A.
Warszawa, Sapieżyńska 6.

Przebieg sezonu na rok 1933.

500 KOMPLETNYCH STACJI PO CENIE DOTYCHCZAS NIEBYWAŁEJ!

CAŁA EUROPA NA GŁOSNIKI!

Oferujemy wyłącznie w celu popularyzowania naszej firmy wśród licznych rzesz radioamatorów

ZAMIAST ŻŁ. 400 TYLKO ŻŁ. 148

3 lampowy odbiornik „NON PLUS ULTRA 3” najnowszej udoskonalonej konstrukcji, odbierający wszystkie europejskie stacje na głosnik nadwyżająco czysto i głośno Zakres fal od 200 do 2000 metr. bez wymiennych cewek. Zmontowany w eleganckiej nowomodnej skrzynce mahoniowej lub dębowej z pierwszorzędnych części składowych. Obsługa nadwyżająco łatwa. Do aparatu dodajemy pełny komplet niezbędnych akcesoriów, a mianowicie: 2 lampy oszczędnościowe, 1 lampę głosnikową, 1 głosnik talerzowy, odtwarzający wiernie wszelkie dźwięki, 1 akumulator, 1 baterię anodową na 100 V

i komplet materiału antenowego. Gwarancja piśmenna dwuletnia. Instrukcja bezpłatna

Zamawiacz, że jest to cena najniższa, wyjątkowa na czas ograniczony, póki zapas starczy. Radzimy zatem skorzystać z tej niebywałej dotychczas okazji. Przy tak bowiem niskiej cenie taki odbiornik winien znaleźć się w każdym domu, szkole, związku i w ogóle instytucji publicznej, jako rzecz nadwyżająco pożyteczna i w obecnej dobie niezbędna

Zamówienia wysyłamy odrobinie wyłącznie za pobraniem pocztowym po otrzymaniu 20 zł. tytułem zaliczki.

Adresować „RADJOFOT” LWÓW ul. KOŁŁATAJA 8 m. 29, tel. 106-11

Wydawca: Zarząd Główny Związku Prac. Poczty, Telegrafów i Telef. R. P., Warszawa, Bednarska Nr. 25.

Drukarnia Artystyczna, Warszawa, Nowy Świat 47, tel. 635-80 i 635-83.